

Novice iz Moravške doline

GLASILO OBČINE MORAVČE / AVGUST 2022 / ŠTEVILKA 6 / LETNIK XXIII

6

2022

**Mladinski tabor
GZ Moravče** / str. 18
Gasilska zveza Moravče je organizirala gasilski mladinski tabor, ki je potekal od 1. do 3. julija 2022 na območju PGD Peče. Tabor se je pričel v petek ob 14. uri. Po prihodu ekip vseh društev Gasilske Zveze Moravče se je tabor tudi uradno začel z dvigom mladinske zastave.

**Poletni rokodelski
kotiček** / str. 22
Moravško društvo rokodelcev se je uspešno prijaviilo na razpis Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo za izvedbo rokodelskih taborov. Julija so izpeljali tridnevni tabor na planinskem domu Ušte z delavnicami polstenja in izdelovanja rož iz krep papirja.

**Moravške lilije
ponovno navdušile**
/ str. 24
Bliža se 5. obletnica delovanja mažoretnega društva Moravške Lilije, ki se je 21. in 22. maja 2022 v Brežicah udeležilo 8. odprtega državnega tekmovanja MŽS. Dosegle so odlične uvrstitve, tri zlate in eno srebrno medaljo.

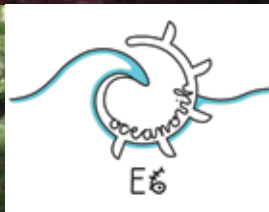

**Spominska svečanost
ob 80-letnici požiga
Hrastnik** / str. 29
V soboto, 23. julija 2022, je Občina Moravče pripravila spominsko svečanost ob 80-letnici požiga vasi Hrastnik pod Limbarsko goro. Občina je letos povsem prenovila spomenik, ki opominja na čase, ki se nikoli ne smejo ponoviti.

Vabilo na septembrsko bivakiranje

Skavti

Skavti Moravče 1 vabimo na bivakiranje, ki bo potekalo od 23. do 24. septembra 2022. Zbor bo 23. septembra ob 16.30 pred cerkvijo sv. Martina v Moravčah, zaključek bo 24. septembra ob 11. uri, tudi pred cerkvijo v Moravčah.

Podali se bomo na krajšo pustolovščino odkrivanja, kaj skavti počnemo na naših srečanjih in taborih, zato vabimo vse otroke in mlade od 8 do 20 let, da se nam pridružite. Skupaj bomo iskali skriti zaklad, peli, dobro jedli in se preizkusili v skavtskih veščinah.

Prijave sprejemamo do 18. septembra 2022 na telefon številka **040 959 414 (Patricija)** in **041 810 378 (Matej)** ali na e-naslov: **patricija.lesnik1@gmail.com**.

Novice iz Moravške doline

AVGUST 2022
ŠTEVILKA 6
LETNIK XXIII

Novice iz Moravške doline je informativno glasilo Občine Moravče, ki je tudi izdajateljica. ISSN 2536-4057. Izhaja predvidoma desetkrat letno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Sedež in naslov uredništva
Občina Moravče
Vegova ulica 9
1251 Moravče
01 724 71 40

E-poštni naslov
moravske.novice@moravce.si

Uredništvo
Novic iz Moravške doline:

Odgovorna urednica
mag. Tatjana Čop

Lektorica
Bernarda Mal

Likovni urednik in oblikovanje
mag. Blaž Slapar

Uredniški odbor
Bogomil Brvar
Bojana Dorič
dr. Franci Malin
Anja Ravnikar

Fotografija na naslovnici
Moravške rokodelke so na planinskem domu izpeljale več delavnic za predšolske otroke in šolske otroke prve triade.
(foto: Branka Bizjan)

Tisk
Tiskarna Januš d.o.o.

Naklada
1800 izvodov

Rokovnik izhajanj, navodila za pisce prispevkov in cenik oglasnega prostora so objavljeni na spletni strani www.moravce.si.

Naslednja številka izide 22. 9. 2022. Prispevke za objavo pošljite na elektronski naslov moravske.novice@moravce.si. **Rok za oddajo je 1. 9. 2022.** Pisci sami jamčijo za verodostojnost vsebine objav ter za avtorstvo besedil in slikovnega gradiva. Novice iz Moravške doline so vpisane v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS pod zaporedno številko 374.

Na vsem svetu je samo ena Moravška dolina

Drage občanke in občani Občine Moravče.

dr. Milan Balažič
župan občine Moravče

Najprej nekaj poletnih novic

Čeprav gradnja novega šolskega prizidka s športno dvorano in polaganje optike lepo napredujeta, je vseeno prva novica tega poletja **začetek delovanja druge splošne ambulante v Zdravstvenem domu Moravče**. Dr. med. Andreja Oven vodi novo splošno ambulanto, katere delovni čas od 1. avgusta do nadaljnjega je: v ponedeljek od 12.30 do 19.30, v četrtek pa od 7.00 do 14.00. Nova ambulanta že sprejema paciente. Pooblaščen oseba za naročanje je medicinska sestra Melita Koprivnik Mikolič. Z novo ambulanto je tako postala v občini Moravče zdravniška oskrba dostopnejša za vse.

S spominsko svečanostjo smo se 23. julija poklonili žrtvam druge svetovne vojne iz Hrastnika pod Limbarsko goro. Danes je Hrastnik lepa, urejena in cvetoča moravška vas. Na to smo vsi skupaj ponosni: pridni domačini se trudijo in napredujejo, Občina Moravče pa jim pri tem pomaga. Toda to vas je pred 80. leti usodno zaznamoval zločin, ki mu težko najdemo primerjavo. Ob tej obletnici smo **povsem prenovili spomenik**, ki opominja na te hude čase. Spoštljivo smo se poklonili tem in vsem žrtvam morije druge svetovne vojne.

4. julija sem prejel **odgovor državnega Inšpektorata za okolje in prostor**, ki pravzaprav povzema trenutno stanje na moravški okoljski fronti: država je prepovedala obratovanje naprave za sprejem odpadkov zaradi prekomernega onesnaževanja, pa potem obnovila postopek; še vedno teče leta nedokončan postopek ugotavljanja nevarnosti za okoljsko škodo in kontrolni monitoring; in še zdaj je nesprocesa kazenska ovadba policije proti Termitu. Vodstvo Termita pa v tem času mirno sklepa pogodbe za nove dovoze in zakopavanja nevarnih industrijskih odpadkov, strupenih kemikalij in rakotvornega elektrofiltrskega pepela.

V TOŽBI PODJETJA TERMIT PROTI MENI JE SODIŠČE ODLOČILO, DA SE TOŽBA ZAVRŽE. KOT ŽUPAN NISEM PRESTOPIL MEJA PRAVNO DOPUSTNEGA, SAJ SEM Z JAVNIM OPOZARJANJEM NA ONESNAŽEVANJE MORAVŠKE DOLINE ZGOLJ URESNIČEVAL SVOJE OBVEZNOSTI.

Se pa je nekaj odločilnega premaknilo na Okrožnem sodišču v Ljubljani. **V tožbi podjetja Termit proti meni je sodišče odločilo, da se tožba zavrže**. Kot župan nisem prestopil mej pravno dopustnega, saj sem z javnim opozarjanjem na onesnaževanje Moravške doline zgolj uresničeval svoje obveznosti.

Župan je kot predstavnik občine dolžan skrbeti za izvrševanje nalog občine, med katere sodi tudi skrb za varstvo zraka, tal in vodnih virov, varstva pred hrupom, zbiranja in odlaganja odpadkov ter varstvo okolja. Drugačna obravnava županovih izjav bi po oceni se

senata pomenila nedopusten poseg v pravico do svobode govora in bi župana ohromila v izvrševanju njegovih zakonskih pravic ter dolžnosti, obenem pa ohromila javno razpravo, ki je temelj svobodne in demokratične družbe.

Ne vedo, koga so se lotili

Gre za to, da lahko lokalne vojitve za župana in občinske svetnike, ki bodo 20. novembra, razumemo tudi kot izpit demokracije in naše zrelosti glede odločitve, da želimo živeti v zdravem in človeku prijaznem okolju.

Čas za onesnaževalce se počasi izteka in ne bodo se mogli izogniti plačilu stroškov za onesnaževanje in zdravje ljudi. Zato so po medijih vsi divji. Smo na prelomnem zgodovinskem razpotju in če ne bomo ukrepali, se bodo okoljske razmere v Moravški dolini iz leta v leto slabšale. Pred pogubno politiko bivše moravške oblasti in vodstva Termita – zasleduje le svoje lastne koristi in se ne meni za okoljske omejitve in moralne zadržke moramo dati prednost javnemu dobremu. Z nenehnim dovažanjem in zakopavanjem nevarnih in strupenih odpadkov smo občanke in občani ogroženi bolj kot kdaj koli. Zato imamo po načelih slovenske ustave o zdravem okolju pravico, da preprečimo to, kar se nam dogaja in sami določimo smer svojega družbenega, gospodarskega in kulturnega razvoja. Od cesar ni moč odstopiti, je pravica, da občanke in občani občine Moravče uveljavljamo svobodno voljo in s tem pravico, da o svojih zadevah samostojno odločamo. Naša generacija je nase prevzela zgodovinsko nalogo, ki nam jo je prihodnost naših otrok naložila: osvoboditi se ogrožajočega onesnaževanja.

Koristolovskemu vodstvu Termita in hlapčevskim političnim priveskom se niti ne sanja o večstoletni puntarski zgodovini Moravške doline, ki prihaja do izraza tudi pri uveljavljanju naše skupne zelene politike.

Uprli smo se, tako kot naši predniki.

Ves srednji vek in začetek novega veka so bili Moravčani v Evropi najbolj cenjena vojaška in častniška sila. Brez njih ni bilo nobene evropske vojne: tu so bile bitke proti Turkom (še posebej pri Sisku leta 1593), kmečki upori, rokovnjači, prva svetovna vojna in narodno-osvobodilni boj v drugi, osamosvojitvena vojna, danes pa barikade proti zahrbtnemu uničevanju naše doline. To se, sicer v zmanjšanem obsegu, še vedno nadaljuje. Če bi jim uspelo, da me odstranijo z mesta župana, bi nedvomno spet na polno zakopavali nevarne in strupene odpadke.

Dvignimo glave

Naša uporniška drža je dokaz politične zrelosti, neomahljivosti in dostojanstvene nepopustljivosti, brez katere smo izročeni milosti in nemilosti raznim političnim igram. Povsem normalno je, da si hočemo tudi mi urediti svoj prostor pod soncem.

Naša občina je naš dom: ta je zagotovilo za naš gospodarski, kulturni in demografski razvoj, ki ga ne bodo več omejevali umazani interesi onesnaževalskega kolonializma. Moravčani pripadamo naši dolini in okoliškemu hribovju, zato smo odgovorni za to, da končamo z brezglavo slovensko ekološko politiko proti okolju, ki je Termitu doslej omogočala, da je naše ljudi žrtvoval na oltarju svoje gonje za umazanimi dobičkom. Odločili smo se, da ne bomo več luknja, mračen prostor, kamor Slovenija in pol Evrope odlaga vse, kar ni sprejemljivo za napredno civilizacijo.

Moravško dolino z njenimi obronki je mogoče misliti v preteklosti kot bogato izročilo naših prednikov, v prihodnosti pa kot naš skupni razvojni projekt napredka, blaginje, podjetnosti, reda in trdnosti. Vsi tisti, ki so nas podcenjevali in računali na našo omahljivost, so si hudo opekli prste. Naša politična volja je jasna: **občanke in občani moravške občine hočemo biti sami svoji gospodarji in gospodarji na svojem.** Nihče v vodstvu Termita in z njim povezani bivši župan ter lokalna SDS ne bo namesto nas odločal o (zlo)uporabi našega prostora. Naj še tako blatijo poštene ljudi in župana. Ne bo jim uspelo! Nasprotno: mi jim bomo izstavili račun za povzročeno škodo, ki smo jo in jo še vedno moramo prenašati. Dovolj je! Dvignimo glave. **Cagavost je odveč. Razlogov za pogum je dovolj. Naša kljubovalnost in trdoživost sta zagotovilo, da smo na**

CAGAVOST JE ODVEČ. VZROKOV ZA POGUM JE DOVOLJ. NAŠA KLJUBOVALNOST IN TRDOŽIVOST STA ZAGOTOVILO, DA SMO NA PRIZORIŠČE OKOLJSKEGA SPOPRIJEMA STOPILI KOT KLENI IN POKONČNI LJUDJE.

prizorišče okoljskega spoprijema stopili kot kleni in pokončni ljudje, ki smo sposobni sami poskrbeti za lasten obstoj in razvoj.

Imamo pogum in voljo

Tega bivša moravška oblast ni nikoli razumela: z okoljskim referendumom leta 2007 je bila izglasovana odločitev, ki je zahtevala konkretna dejanja – premočrtno uveljavljanje zelene politike vse do prenehanja onesnaževanja naše doline in njenega očiščenja oz. zavarovanja. Referendumski rezultat ni omogočal veliko prostora za to, kaj je treba storiti in kaj ne. Toda bivši so izigrali ljudsko odločitev in počeli natanko to, česar ne bi smeli (omogočali nadaljnje onesnaževanje), to kar bi morali (zaustaviti škodljivo dejavnost Termita), pa niso izvajali. Občanke in občani občine Moravče so se s prepričljivo večino izrekli za prepoved odlaganja industrijskih odpadkov.

To je bilo dejanje naše volje, s čimer je bila dokazana sposobnost soočanja z izzivi časa, okolja in interesi umazanega kapitala. Toda prevarali so nas. Ker te naše volje niso jemali resno, smo za to, da bi v skladu z referendumom storili odločilni korak, morali počakati več kot desetletje.

Ko sem leta 2018 po vaši volji prevzel županovanje, sem mandat razumel kot izvedbo programa izgradnje vsega tistega, kar se dotlej ni zgradilo, pa bi se lahko – pa tudi kot zavezo, da ukrepam v smeri zavarovanja ogroženih vitalnih interesov moravških ljudi glede hudega onesnaževanja okolja. Ne moremo biti neodgovorni za dediščino Moravške doline, ki smo jo prejeli zdravo in čisto, takšno pa moramo tudi predati našim otrokom. Da bi to storili, moramo opraviti z nasilneži umazanega kapitala. Le tako si bomo sami krojili svojo usodo. Naše preživetje, vsa naša nadaljnja pokončna in svobodna usoda so odvisni od tega.

Zavedamo se, da je na vsem svetu samo ena Moravška dolina. Ni nadomestne. Pripravljeni smo se pogovarjati o vsem, razen o enem – o končanju nevarnega onesnaževanja. To ne more biti predmet nikakršnih pogajanj. To je dejstvo, ki je zacementirano z našim referendumom izpred 15 let. Trdno smo se odločili, da se ne pokorimo nobenim grožnjam in ustrahovanju. Prihodnost je za pogumne in odločne. In mi imamo pogum in imamo voljo.

Termit izgubil še eno tožbo proti županu

O krožno sodišče v Ljubljani je v tožbi podjetja Termit proti županu Občine Moravče dr. Milanu Balažicu zaradi kaznivega dejanja žaljive obdolžitve na seji senata odločilo, da se tožba zavrže. Termit mora povrniti stroške kazenskega postopka, potrebne izdatke obdolženca in njegovega zagovornika.

Odvetnik Termita Zoran Hartman je 13. aprila 2022 vložil tožbo zoper župana dr. Milana Balažica, ker je ta v medijih objavil naslednje besedilo:

1. »Občanke in občani Občine Moravče že vrsto let zaskrbljeno spremljamo uničevanje naravnih sestavin pokrajine (površje, prst, voda, rastlinstvo in živalstvo) in njenega družbenega bogastva (zdravje ljudi, kmetijska zemljišča, prometnice ipd.). Podjetje Termit že več kot dve desetletji izvaja sporne postopke sanacije, ki vključuje odlaganje industrijskih in nevarnih odpadkov ter s tem sistematično uničuje okolje, medtem ko trajnostno sanacijo terena nalaga na ramena prihodnjim rodovom.

2. Ker so odpadni žlindri primešane strupene snovi, kot so težke kovine, kremenčevi eruptivci, formalin, formaldehid ipd., obstaja velika nevarnost zastrupljanja ljudi in okolja, ki je bila strokovno že dokazana. Gre za neodgovorno odlaganje industrijskih odpadkov. Početje Termita je nestrokovno, neetično in netrajnostno.«

S tem naj bi župan zatrjeval in raznašal neresnična in žaljiva dejstva ter posegel v čast in dobro ime podjetja Termit. To podjetje je obtožil onesnaževanja okolja, uničevanja narave in živali, zdravja ljudi, izvajanja sporne sanacije zemljišča, odlaganja industrijskih in nevarnih odpadkov, sistematičnega uničevanja okolja, uporabe strupenih in težkih kovin, potencialnega zastrupljanja ljudi ter nestrokovnega in neetičnega poslovanja. Županova zagovornica, odvetnica Klementina Fincinger, je zoper tožbo Termita vložila ugovor, saj župan ni storil kaznivega dejanja, pri tožbi, ki je že šestnajsta po vrsti, pa gre za zlorabo pravice z namenom onemogočanja župana, ki opozarja na nepravilnosti. Poleg tega je župan dr. Milan Balažic v celotnem članku, ki zajema dve strani, zapisal dejstva, ki jih je utemeljil na stroki in se tičejo varstva zdravja in okolja v občini Moravče. S tem je zgolj prispeval k javni razpravi o okoljevarstvenih problemih Moravske doline, ni pa bil njegov namen, da bi škodoval ugledu podjetja Termit. Senat Okrožnega sodišča v Ljubljani

je po pregledu tožbe in gradiva ugotovil, da očitano dejanje ni kaznivo dejanje, zato je tožbo Termita proti županu zavrgel. V svoji utemeljitvi navaja, da župan ni prestopil mej pravno dopustnega. Iz ustavnopravne teorije, sodne prakse Evropskega sodišča za človekove pravice in ustavno-sodne presoje Ustavnega sodišča Republike Slovenije namreč nedvoumno izhaja, da je svoboda izražanja ena izmed najpomembnejših človekovih pravic, ki je neposredni izraz posameznikove osebnosti in temelj svobodne demokratične družbe. Pravica do svobode izražanja je s slovensko ustavo in evropsko konvencijo o človekovih pravicah zajamčena vsakemu državljanu.

Županove dolžnosti in pravice

Senat se strinja s tem, da ima župan dolžnost in pravico opozarjati na ravnanja, ki imajo javni pomen za lokalno okolje in jih ocenjuje kot sporne. Župan je kot predstavnik občine dolžan skrbeti za izvrševanje nalog občine, med katere sodi tudi skrb za varstvo zraka, tal in vodnih virov, varstva pred hrupom, zbiranja in odlaganja odpadkov ter varstvo okolja. Drugačna obravnava županovih izjav bi po oceni senata pomenila nedopusten poseg v pravico do svobode govora in bi župana ohromila v izvrševanju njegovih zakonskih pravic ter dolžnosti, obenem pa ohromila javno razpravo, ki je temelj svobodne in demokratične družbe.

Po oceni senata iz županovih izjav ne izhaja namen žaljenja ali škodovanja časti in dobremu imenu Termita, pač pa gre za dopustno izražanje skrbi glede stanja naravnega okolja v Občini Moravče in dopustno kritiko ravnanja Termita. Izjave župana so del daljšega odprtega pisma ministru za okolje, v katerem župan izraža predvsem skrb za okolje in od pristojnih državnih organov zahteva, da ravnajo po previdnostnem načelu. Ker županove izjave ostajajo v okviru pravice do svobode izražanja in ne posegajo v čast in dobro ime podjetja Termit, senat zaključuje, da niso podani zakonski znaki kaznivega dejanja.

Sklep senata Okrožnega sodišča v Ljubljani ima precedenčni značaj, kar pomeni, da se bo enako ali podobno odločilo tudi v primerih ostalih dveh desetih tožb, ki jih je neodgovorno vodstvo Termita vložilo proti županu dr. Milanu Balažicu. To vodstvo s Serianzem na čelu za odvetniške storitve zapravlja velike količine denarja, ki so ga prigarali delavci Termita. Poleg tega mora plačevati še za stroške kazenskih postopkov, novih pritožb in stroške županove zagovornice, saj tožbe Termita proti Občini in županu po vrsti padajo kot zrele hruške. Še naprej ostaja odprto vprašanje, kdaj se bo to vodstvo Termita spravilo k pameti in namesto nesmiselnega in škodljivega spopadanja z lokalno skupnostjo izbralo odprto roko župana, pogovor in razrešitev problemov v skupno dobro podjetja, zaposlenih, občine, predvsem pa občank in občanov. Enako lahko zastavimo vprašanje zaposlenim in sindikatu v Termitu, pa tudi njegovim lastnikom: do kdaj boste še dovoljevali takšno skrajno neodgovorno igranje z usodo tega podjetja, ki ga zanesljivo vodi v propad?

Zarota proti moravškim ljudem in naravi – 5. del

Besedilo: dr. Milan Balažic

KRATKA ZGODOVINA NAŠE OKOLJSKE KATASTROFE

5. DEL

Državna analiza pokaže resnico (2019)

Občinski svet občine Moravče konec februarja 2019 na predlog župana dr. Milana Balažica sprejme »Deklaracijo o čisti Moravški dolini« in se z njo zaveže: 1. k zaščiti naravnega okolja, izvirov pitne vode in zdravemu življenjskemu okolju; 2. k prepovedi odlaganja industrijskih odpadkov; in 3. k sonaravnemu gospodarskemu in družbenemu razvoju občine Moravče. Ministrstvo za okolje in prostor ter Agencija RS za okolje (ARSO) od 1. do 9. aprila 2019 z licenčnim laboratorijem izvedeta analizo deponije Drtija in ljudje so z nestrpnostjo pričakovali rezultate. Državna analiza je potrdila visoko presežene vrednosti težkih kovin in strupenih snovi, njih škodljive učinke na okolje in človeka, presežene mejne vrednosti izlužkov in onesnaženosti ter zakopavanje neprimerne in nedovoljenega materiala. Dodatna raziskava Drtijiščice in Stražice pa je ugotovila izluževanje nevarnih snovi in visoke vsebnosti toksinov. Svoje nasprotovanje ogrožajoči dejavnosti Termita so ljudje izrazili na okrogli mizi »Naredimo Moravško dolino spet zeleno« 17. julija 2019. Septembra Občinski svet na vztrajanje župana dr. Balažica sprejme zahteve, po katerih mora Termit izvesti program sanacije, v nasprotnem mu naj država odvzame okoljevarstveno dovoljenje; prav tako naj za škodo okolju in zdravju ljudi izplača pravično odškodnino. Proti tem sklepom seveda glasujejo zavedeni svetniki Liste bivšega župana Rebolja. Odziv vodstva Termita in direktorja Serianza, ki se redno dobiva z bivšim županom, je bil pričakovan: proti novemu županu sproži kazensko ovadbo, ki se jih v štirih letih nabere absurdno število – 25 (z besedo: petindvajset). Vse doslej je Termit gladko izgubil, zato s svojimi tožbami pomaga tudi Rebolj z enakim rezultatom: lažnive obtožbe vsem ljudem kažejo grdo sliko njihove brezvestne pokvarjenosti.

4. oktobra postane julijska odločba Ministrstva za okolje in prostor o prepovedi odlaganja odpadkov pravnomočna. To odločbo bo Termit kmalu začel izigravati s – sicer zelo zmanjšanim – dovozom odpadkov na podlagi tako imenovanega »eksperimenta«. Ob novici, da je v naselju Zalog pri Moravčah med dobrimi 150 prebivalci najti več kot 30 rakov, pa Rebolj s Serianzem sklene tesno zarotniško sodelovanje, ki se mu kmalu pridruži lokalna SDS bivših podžupanov, bratov Romana in Vitomirja Cerarja. Odslej so povezani vsi tiči, ki s svojim sejanjem zla po Moravški dolini spadajo skupaj.

Pomoč žrtvam Termita (2020)

Novembra 2019 Ministrstvo za okolje proti Termitu po uradni dolžnosti sproži postopek o obstoju okoljske škode. Podano mednarodno pravno mnenje potrdi, da Termit deluje nezakonito in je kazensko ter prekrškovno odgovoren. Fakulteta za kemijo Univerze v Ljubljani pa oblikuje strokovno mnenje, po katerem je jasno, da bolezen raka prihaja iz Termita: silicijev dioksid (kremenčev pesek) je rakotvoren, nevarnejši od azbesta, še posebej za otroke in starejše. 9. februarja 2020 župan dr. Milan Balažič v moravškem Kulturnem domu organizira mednarodno okroglo mizo z naslovom »Rakov povratnik – diagnoza rak v boju proti kapitalu in okoljskemu onesnaževanju«. Za žrtve Termita je uvedena brezplačna pravna in psiho-socialna pomoč, pri kršitvah pa jim pomaga tudi varuh pravic občanov. Julija 2020 se izkaže, da Termit izkorišča epidemijo korona-virusa za dogovore mimo običajnih postopkov, ki mu še vedno omogočajo – desetkrat manjši – dovoz industrijskih odpadkov. Občinski svet z večino glasov sklene, da bo uporabil vsa razpoložljiva sredstva, da se škodljiva praksa Termita konča: »Občinski svet nasprotuje vsakršnemu odlaganju

odpadkov na območju občine Moravče. Obsojamo vsakršno dejavnost, ki ogroža zdravje in ki vpliva na varno in čisto okolje«. Do septembra 2020 je na novinarskih konferencah predstavljeno še pet novih analiz, ki vse po vrsti dokazujejo izjemno visoke koncentracije fenola, formaldehida in težkih kovin, kar se vse postopoma nalaga v živa bitja in okolico. Pokaže se tudi, da imamo opravka z navezo umazanega kapitala z delom države, ki ga servisira tako, da s strupi onesnažena tla s pravniškimi vratolomijami in proti zakonom Slovenije ter EU proglasi za ne-tla.

Maske so padle (2021)

17. februarja 2021 Občinski svet na predlog župana dr. Balažica Vlado RS pozove k temu, da Termitu v tem letu ne izda okoljevarstvenega dovoljenja in ne podaljša rudarske koncesije, dokler krši okoljske in druge zakone. Od države in Termita terja očiščenje Drtijiščice in Gradiškega jezera ter vzpostavitev stalnega monitoringa. Vodstvo Termita se na vse skupaj poživžga in začne iz ljubljanske toplarne v Moravče voziti novih 6 000 ton elektro-filtrskega pepela in žlindre, nasičenih s težkimi kovinami. Proti temu Občinski svet 28. aprila sprejme protestno izjavo, v kateri zahteva ukrepanje države. Proti njej znova glasujejo Reboljevi

svetniki, ki se jim pridruži SDS – prav v tem času namreč tudi bivša podžupana Roman in Vitomir Cerar skleneta zavezništvo z direktorjem Termita Serianzem. Maske so dokončno padle. Na eni strani je stranka Termita (lista bivšega župana in lokalna SDS), na drugi stranke in liste za čisto Moravško dolino, ki se zbirajo okrog župana dr. Balažica. Čeprav Termit nenehno krši zakonodajo, vodstvu podjetja župan dr. Balažic poda roko in predlaga neposredne pogovore med Občino Moravče in Termitom. Ponudba je s strani direktorja Serianza grobo zavrnjena: Termitove tožbe so razširjene na Občino Moravče, podžupana Marka Kladnika in varuha pravic Stanislava Ravnikarja, prav tako pa se nadaljuje zarotniško onesnaževanje Moravške doline. 29. septembra Občinski svet na županov predlog večinsko glasuje za protestno izjavo proti nezakonitemu vrtnanju Termita po Moravški dolini. Štirje župani občin Domžale, Lukovica, Mengeš in Trzin podprejo delovanje moravškega župana, Občinski svet pa ustanovi poseben Odbor za zaščito in varstvo okolja.

Janković miri Ljubljance: V ogrevalni sezoni boste na toplem – dodajam: na račun uničevanja Moravške doline in zdravja njenih ljudi

BESEDILO: DR. MILAN BALAŽIC, župan

Začetek avgusta je na redni tedenski tiskovni konferenci ljubljanski župan pred ogrevalno sezono meščane pomiril, da bodo na toplem. Med drugim so za to namenjene zadostne zaloge premoga: »... iz Indonezije je na poti ladja s 145 tisoč tonami premoga, januarja pa prihaja nova ladja z enako količino.«

Kot župan Občine Moravče najostreje protestiram proti temu brezsravnemu načrtu ljubljanskega župana. Prebivalci naše prestolnice morajo vedeti, da se pozimi grejejo na račun uničevanja Moravške doline in zdravja njenih ljudi. Elektrofiltrski pepel, ki ostane od gorenja premoga, se namreč iz Ljubljane odvaža v Moravče na deponijo podjetja Termit. Vsako leto tam zakopljejo vsaj 6500 ton tega pepela, ki je rakotvoren in nizko radioaktiven, predvsem pa vsebuje strupene težke kovine. Te snovi se skupaj z dežjem izcejajo v površinske vode, izpirajo v podtalnico, zastrupljajo tla ter se v obliki nanodelcev širijo po zraku. Zaradi vsega tega se ena najlepših predalpskih dolin uničuje. Predvsem pa za rakom zbolevalo ljudje, ki živijo v neposredni bližini deponije.

Državljeni prvega reda, Ljubljanci, so tako na toplem, ljubljanski župan se znebi nevarnega odpadka, država pa ne stori prav ničesar, da bi enkrat dokončno preprečila zastrupljanje moravških ljudi, saj so to državljani drugega reda. Ker so inšpekcije neučinkovite, slovenska sodišča pa nesposobna soditi v razumnem roku, ljubljanskega župana Jankovića obveščam, da imamo njegovega neodgovornega delovanja Moravčani dovolj. Ker ne gre drugače, bomo primer prenesli na ustrezna evropska sodišča. Naj sramota zadane župana prestolnice države, ki se hvali s svojo zeleno podobo, izza katere se skrivajo strupene rane, ki jih je s soglasjem prav te politike ustvaril umazani kapital.

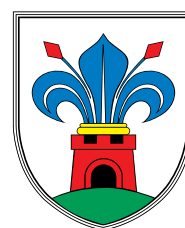
Usodni sodi (konec leta 2021)

3. novembra je na dnevnemu redu Občinskega sveta »Pobuda za raziskavo, odkop in uničenje sodov z nevarnimi snovmi«. Gre za to, da se iz leta v leto kopičijo izjave prič in materialni dokazi, da je podjetje Termit v preteklih 20 letih na območju deponije Drtija množično zakopavalo sode, napolnjene z izjemno nevarnimi fenoli in drugimi za človeka strupenimi snovmi. Te sode tvori 2 do 3 milimetre debela pločevina. Zakopani so na območju, ki je bogato z vodnimi viri, površinskimi toki in podtalnico. Površinske vode se iz Drtiščice izlivajo v porečje Kamniške Bistrice in Save. Blizu se nahaja tudi Ples, glavni vodni vir za večji del Moravške doline. V takšnih naravnih pogojih se odvija zelo hitra korozija kovine. Ko bo kovinski sod razpadel, se bodo fenoli in druge nevarne snovi izlivale v okolico in podtalnico, čemur bo sledila okoljska katastrofa večjih razsežnosti, ki ne bo omejena le na območje Moravške doline. Zato je Ministrstvu za okolje in prostor ter Agenciji Republike Slovenije za okolje (ARSO) predlagano, da izvedeta raziskavo z uporabo detektorja kovin in drugimi tehničnimi pripomočki. Ko bodo območja s sodi natančno določena, je potrebno te sode izkopati, poskrbeti za njihov odvoz in nadzorovano uničenje.

12. novembra je župan dr. Balažič ministru za okolje in prostor Andreju Vizjaku poslal odprto pismo, v katerem ga kritizira zaradi neodzivnosti (na vse dokaze, na vse prošnje, na vsa vabila, da si ogleda razmere na terenu se ni odzval) in ga vnaprej obvešča, da bo Občina Moravče sodno preganjala njega in vse na ministrstvu za okolje in prostor, ki bi kakorkoli sodelovali pri morebitnem podaljšanju koncesijske pogodbe med Vlado in Termitom: »V zadnjih treh letih smo Ministrstvu in ARSO-u posredovali veliko število dokazov, analiz (vključno z analizo, ki jo je naročilo Ministrstvo za okolje in prostor), pravnih mnenj in prijav za okoljsko inšpekcijo. Vse naštetu je dokazovalo, da Termit d. d. nenamensko uporablja zemljišča parcel za odkop kremenčevega peska in v nastale jame dovažata nevarne in strupene snovi. Termit d. d. nepravilno izkorišča mineralno surovino tako, da onesnažuje vodo, tla in zrak ter s tem zdravstveno ogroža okoliško prebivalstvo. V pridobivalnem prostoru ni izvedena dokončna sanacija izvajanja rudarskih del«.

Poudarjeno je, da Termit ne izvaja naloženih ukrepov s strani Ministrstva in ARSO-a, ne izvaja monitoringa in krši okoljsko ter drugo zakonodajo glede varstva okolja. Do lokalne skupnosti in njenih uradnih predstavnikov, ki jih vodi rezultat okoljskega referendumu iz leta 2007 in Deklaracije o čisti Moravški dolini iz leta 2019, neodgovorno vodstvo Termita izkazuje sovražen odnos. Obstoječa koncesijska pogodba temelji na skrajno zastarelem

dovoljenju z dne 17. marca 1961, ko ekologije še niso poznali in ki je vse osrednje področje občine Moravče spremenil v pridobivalni prostor. V tem danes urbaniziranem področju živi okrog 6 000 prebivalcev, med katerimi najbližji Termitu že desetletja trpijo škodo, ki jo to podjetje nikoli ni povrnilo. Termit svojega delovanja nikoli ni prilagodil okoljevarstvenim zahtevam slovenske in evropske zakonodaje. Boj za čisto okolje in zdravje ljudi se v Moravški dolini nadaljuje. *(se nadaljuje)*

Na podlagi Pravilnika o štipendiranju v Občini Moravče (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 6/19 in 5/22) in Odloka proračunu Občine Moravče za leto 2022 (Uradni vestnik Občine Moravče, št. 8/21, 3/22 in 4/22) je Občina Moravče objavila

Javni razpis za podelitev celoletnih štipendij za nadarjene dijake in študente iz občine Moravče za šolsko oziroma študijsko leto 2022/2023.

Vlogo za podelitev štipendije z vsemi potrebnim dokazili priporočeno pošljejo ali osebno vložijo dijaki najkasneje do 6. 9. 2022, študenti pa do 6. 10. 2022.

Vlogo oddajo:

- v zaprti ovojnici na naslov: **OBČINA MORAVČE, Vegova ulica 9, 1251 Moravče,**
- z oznako: **"Vloga za štipendijo dijaki oz. študenti 2022/2023 – Ne odpiraj",**
- v zgornji levi kot navedejo pošiljatelja.

Celotno besedilo razpisa in razpisna dokumentacija sta na voljo na spletni strani Občine Moravče. Kontaktna oseba je Alenka Prelovšek (alenka.prelovsek@moravce.si; 01 724 71 42).

Avgusta je začela z delom druga splošna ambulanta dr. med. Andreje Oven

Prvi dan avgusta 2022 je župan Občine Moravče dr. Milan Balažič obiskal Zdravstveni dom Moravče, v katerem je začela delovati druga splošna ambulanta. Župan je dr. med. Andreji Oven, ki vodi novo splošno ambulanto, zaželel veliko delovnih uspehov pri zdravljenju občanov in občanov Občine Moravče.

Delovni čas nove ambulante je:

- v ponedeljek od 12.30 do 19.30,
- v četrtek pa od 7.00 do 14.00.

Nova ambulanta že sprejema paciente. Pooblaščen oseba za naročanje je medicinska sestra Melita Koprivnik Mikolič. Za pregled v ambulanti, posvet z zdravnico, izdajo receptov, napotnic in druge zdravstvene dokumentacije se je potrebno naročiti, in sicer osebno (v ordinacijskem času ambulante), po telefonu (**01 724 51 65**), preko elektronske pošte (ambulantadr.oven@zd-domzale.si) in po navadni pošti.

Z novo ambulanto je zdravniška oskrba v občini Moravče postala dostopnejša za vse.

Spominska slovesnost ob raketiranju radio-oddajnika Domžale

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: JANEZ GREGORIČ

Na predvečer obletnice raketiranja radio-oddajnika Domžale smo se zbrali veterani vojne za Slovenijo in počastili spomin na ta dogodek izpred enaintrideset let.

Nekdanja JA je kmalu spoznala, da so mediji močno orožje. Predvsem radio in televizija, ki sta dnevno poročala o stanju v naši državi in s tem o dogajanjih obveščala svetovno javnost. Zato je oddajnike že v prvih dneh vojne uvrstila med strateške cilje, ki jih je bilo potrebno onemogočiti.

Tako se je 2. julija sredi dneva zgodil napad na Oddajni center Domžale (OC). Dve reaktivni letali JA sta izvedli napad z raketami in OC začasno onemogočili. Na širšem območju oddajnika so se nahajale enote TO Domžale, ki so skrbele za njegovo obrambo. Žal zaradi nenadnosti napada in neprimerne oborožitve teritorialci niso resno ogrozili napadalcev iz zraka, obvarovali pa so radio-oddajnik pred veliko verjetnostjo terorističnega napada s tal. Napad je tako k sreči minil brez človeških žrtev. Prizadevni delavci OC so izjemno hitro usposobili stari oddajnik, ki je bil v rezervi in poročanje novinarjev, prežeto z domoljubjem, se je nadaljevalo ter veliko prispevalo k uspešnosti slovenske osamosvojitvene vojne.

Zato se ob tej priliki še enkrat zahvaljujemo vsem novinarjem, ki so v tistih usodnih dneh poskrbeli, da so informacije o vojni v Sloveniji pravočasno obšle svet.

Tudi sedaj, ko divja neusmiljena ukrajinska vojna, lahko opazimo, kako pomembni so mediji, kako vsaka stran v svet pošilja svoje novice, na nas pa je, da iz njih poskušamo izluščiti resnico in prispevati k čimprejšnjemu končanju vojne.

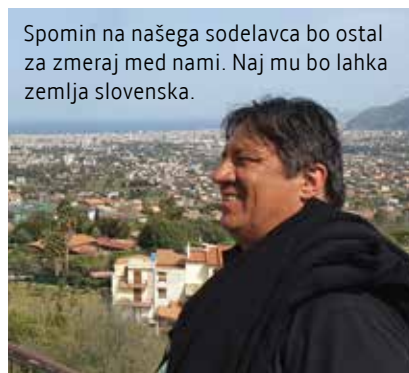
Po krajši slovesnosti smo vsi prisotni ostali na druženju, ki je v veliki meri služilo obujanju spominov na prelomni čas v zgodovini slovenskega naroda.

Umrli je zunanji sodelavec občinske uprave Občine Moravče Branimir Mikulaš

S poročamo žalostno vest, da je za posledicami hude prometne nesreče v sredo zvečer, 27. julija 2022, umrl zunanji sodelavec občinske uprave Občine Moravče Branimir Mikulaš. Na občini je dve leti uspešno izvajal projekte s področja razvoja turizma na Moravškem.

Svojemu delu je bil zelo predan in napredek turizma, ki bo prebivalcem Moravške doline odprl novo perspektivo in delovna mesta, je bilo čutiti tako rekoč na vsakem koraku. Za njim bo ostala boleča praznina. Po prometni nesreči so se zdravniki ljubljanskega Kliničnega centra še tri mesece trudili, da bi mu pomagali, vendar so na koncu bitko žal izgubili.

Spomin na našega sodelavca bo ostal za zmeraj med nami. Naj mu bo lahka zemlja slovenska.

Župan zaradi odpravljanja posledic suše sklical svet kmetov

V sredo, 10. avgusta, se je na pobudo župana Občine Moravče dr. Milana Balažica sestal Svet kmetov Moravške doline. Edina točka dnevnega reda sta bili pomoč in odprava škode, ki jo kmetje trpijo zaradi vse hujše suše.

Dogovorili so se, da bo Občina Moravče takoj sprostila sredstva, ki jih ima v proračunu rezervirana za morebitne elementarne nesreče. Ta sredstva bodo namenjena predvsem za krmo za živino in mineralna gnojila. Oblikovana bo posebna komisija za vmesno oceno škode. Skladu kmetijskih zemljišč bo predlagano, da odpiše najemnino, občina pa bo kmetom pomagala tudi pri izpolnjevanju spletnih obrazcev za povračilo škode preko razpisa Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

KOKOŠI NESNICE

Slonokoščena

Zlata

Rjava

Zelenojajčna
grahasta

Trikolor

Temnojajčna
črna

Rjave, zelenojajčne grahaste, temnojajčne črne, tri-kolor (bela lupina), slonokoščene (kremna lupina) in zlata (rjava lupina). Naše nesnice so zdrave, zaščitene proti osmim boleznim. Brezplačno pripeljemo v Krtino in Moravče. Po dogovoru dostava na dom.

Kmetija Šraj, Poljčane. Naročila: 031 751 675

Z roko v roki delati z naravo je radost

BESEDILO: FRANCKA TOMAN, FOTOGRAFIJI: JOŽE OCEPEK in FRANCKA TOMAN

VZdruženje ekoloških kmetov Zdravo življenje (ZEKZZ) so vključeni ekološki kmetje iz širšega območja osrednje Slovenije, zato je občni zbor organiziran vsako leto na drugi lokaciji. Letošnji, 22. po vrsti, je bil ponovno na Moravškem, kjer so se 6. julija v Gostilni Frfrav zbrali člani in še pred začetkom prisluhnili predstavitvi sredstev za varstvo rastlin, ki bodo za marsikoga zelo koristna. Na koncu je sledila podelitev priznanj.

Termin je bil zelo premišljeno izbran, ko se je namreč tisti prvi naval dela na kmetijah malo unesel, kar je botrovalo temu, da je bila udeležba dobra. Od povabljenih gostov; predstavnikov občin, iz katerih prihajajo člani, se je opravičil kamniški župan Matej Slapar, občnega zbora pa sta se udeležila moravški župan dr. Milan Balažic in podžupan Občine Lukovica Vinko Dragar. Dr. Balažic je izrazil privrženost ekološkemu razmišljanju in kmetovanju ter veselje, da je v družbi enako mislečih ljudi. Da je radost z roko v roki delati z naravo, je bil navdušen. Poudaril je, da je potrebno spodbujati vse, ki se zavedajo, da ni vseeno, kaj bomo pustili našim zanamcem in se obnašajo odgovorno do narave in do prihodnosti.

Dragar se je pridružil njegovim besedam in dodal še, da se na Občini Lukovica zavedajo, kako pomembna je kakovostna hrana in samooskrba in da je to vse odvisno od pridnih kmečkih rok, zato bodo še naprej nudili podporo. Zaželel je še primerneга vremena, ki je za vse kmete ključnega pomena.

Sledila so poročila predsednika o delu, finančno poročilo blagajnika in poročilo nadzornega odbora ter potrditev le teh. Kljub koronski situaciji so bili dejavni in so se

dobro prilagodili razmeram. Izobraževanja so potekala preko zooma, strokovno ekskurzijo na Primorsko so izvedli že v avgustu, še eno pa kmalu za tem kar na kmetiji svojih članov Tanje in Marka Cerarja.

Tudi za prihodnje leto je poleg standardnih projektov v načrtu nadaljevanje ogledov kmetij članov in predvidena je ena od kmetij v okolici Vrhnike. Izvedena bo delavnica obnove travne ruše in nakup inovativnih pripomočkov za obdelovanje, saj se tehnologija spreminja in je treba temu slediti. Ocepek je izrazil zaskrbljenost zaradi konkurence tujih ekoloških kmetij na slovenskem trgu, ki imajo bistveno boljše pogoje pridelovanja kot slovenske.

Na koncu je predsednik še opozoril na 25 let delovanja Združenja, ki bo čez dve leti. Priprave na praznovanje se bodo začele že v tem letu. V razmislek je ponudil predlog o razstavi sadja na več lokacijah. O izboru kmetij je potrebno obvestiti občine, da bodo dogodek vključile v svoj program prireditev.

Ko je združenje pred tremi leti praznovalo 20-letnico delovanja, so bila podeljena priznanja kmetijam za 20-letno članstvo. Takrat je bilo sklenjeno, da se priznanja podeljujejo tudi v prihodnje.

Tako je letos za 20 let članstva prejelo priznanje 5 kmetij. Podelila sta jih predsednik Janez Ocepek in članica nadzornega odbora Francka Toman. Na Moravškem sta to mejo dosegli kmetija Pirc Mire in Janeza Rebolja z Gore pri Pečah in kmetija Slamnik Marije in Ivana Vehovca iz Mošenika.

Po uradnem delu je sledila pogostitev in prijeten družaben klepet z izmenjavo izkušenj in mnenj.

Zapise
in zanimivosti
iz Moravške
zgodovine
zbira in ureja
Bogomil Brvar

Letovanje mladine v Moravčah

Moravče, 4. avgusta

V začetku julija je prišla prvič v Moravče letovat kolonija Rdečega križa iz Ljubljane, ki je štela 31 dečkov. Nastanili so se v idlični zaloški graščini, ki ima krasno solnčno lego in lep razgled na Moravče in njeno okolico. Pod graščino teče Drtijsčica, kjer je za silo urejeno tudi kopališče.

Otroci so že prvi dan vzljubili Zalog in okolico. Ves mesec so delali izlete, se kopali, telovadili in igrali. Da mladina od enomesečnega brezskrbnega življenja ni omagala, sta skrbeli gospa Bučarjeva in gosposkična Micika s tečno in izdatno hrano, kar je pripomoglo, da je povprečno v teku meseca pridobil na teži vsak otrok okrog 3 kg. Mladini so brezskrbni dnevi hitro minevali.

Zadnje nedeljo v juliju, dan pred povratkom v Ljubljano, je kolonija v Zalogu pričela z Moravčani šahovski turnir na 5 deskah. Zmagala je moravška mladina v razmerju 3½ : 1½. Zvečer pa so zakurili poleg graščine velik kres. Na kresovanje so povabili tudi Moravčane. Z močno ožarjenega gradu je v jasno noč odmevalo ubrano mladinsko petje. Okrog kresa so plesali kolo. Ko je ogenj pojemal, se je g. Mehora v imenu otrok zahvalil vsem onim, ki so prišli na kresovanje. Poslavljajoča se mladina je šla spat, a ne za dolgo. Ob svitu bakelj je pred graščino prikoralakala moravška godba in malčkom v slovo zaigrala več komadov. Mladina je bila razigrana. Med vzkliki »Zdravo« in »Na svidenje« so se razšli kolonisti in Moravčani.

V petek se je z avtobusom pripeljala v Zalog druga kolonija Rdečega križa in sicer 30 deklic. Tudi njim kličemo: »dobrodošče!«

g Moravče. Kakor smo že poročali, se vrši dne 20. avgusta v Moravčah velika pevska slavnost ob priliki društvene 20letnice, spojene z 10letnico prostovoljnega gasilnega društva in otvoritvijo »Zadružnega doma«. Vse kaže, da bo ta dan dan veselja, dan, kakršnega še ni doživela moravška dolina. Daleč na okrog se vršijo priprave za poset našega slavja. Priglasilo se je že mnogo pevskih in drugih društev, med njimi tudi kamniška »Lira«, ljubljanski »Slavec«, šmartinski »Zvon« in »Ljubljanski Zvon«. Vsakemu bo nudila slavnost mnogo razvedrila. Staro in mlado bo našlo priložnost se razveseliti ob čaši vina in pive, skrbjeno pa bo tudi za dobro postrežbo v jedi. Kogar bodo srbele pete, se bo lahko zazibal ob taktu valčka, za »muzko« pa bo skrbela polnoštevilna rudniška godba iz Trbovelj. Svetovni muzej s čudovito abnormiteto, ribolov, slepa sreča, šaljiva loterija, šaljiva pošta itd. bo povzročilo mnogo smeha in zabave. — Torej dne 20. avgusta vsi na slavnost v Moravče.

Veselo v Moravčah pred 111. leti

(Slovenski dom, 3, 12. avgust 1911, št. 32)

Pozdravni nagovor ob priliki tekme žanjic našega društva v Moravčah dne 29. julija t. l.

Zgrnite se trume krog kmetskega dela, na kmetih je zdravje in sreča doma. Le v zdravem telesu je duša vesela, naš stan je trdnjava, je steber sveta. Ne v mestih ni sreče — to prazne so sanje, i kmetič je srečen, ki seje in žanje; on vstane pred zarjo, zaviha rokave, vročina je huda in čelo kipi; pri delu pozabi spet svoje težave. To pisano polje njegova je nada, ko sveta Marjeta polena priklada in sveti Jakob šture vali. Krog kmetskega dela se trume zgrnite! Naš stan je pradaven in močen ko hrast. Za naše pravice se z nami borite: kmetskemu delu čast in oblast.

Soteščan

Tekma žanjic v Moravčah pred 88. leti

(Gruda, 11, avgust-september 1934, št. 8-9)

Letovanje mladine v Moravčah pred 87. leti

(Jutro, 16, 6. avgust 1935, št. 179)

Izvor**imen****krajev**

Nadaljujemo s kratkim pogledom v zgodovino imen naših krajev. Še vedno smo v 14. stoletju.

Pwgled**POGLED**

Če želimo videti prelepo Moravško dolino, to gotovo lahko storimo iz lepe vasi Pogled. V Slovenski historični topografiji (SHT) je na prvi listini z omembo tega kraja – *Pwgled* (*Puogled*) zapisan datum 6. december 1340 v zvezi s podaritvijo kmetije samostanu v Mekinjah. SHT navaja tudi listino, datirano 29. novembra 1342, z imenom *Pûglod*.

Pûglod**Pogled**

Ime kraja spada v sklop imen, ki so nastala zaradi lege, krajevne značilnosti, položaju zemljišča, na katerem so ljudje postavili stalna bivališča. Tako je Stražar ime pripisal vzvišenemu svetu z lepim razgledom. Moramo pa omeniti tudi možnost, da je ime Pogled zgodovinsko pogojeno, sicer tudi zaradi lege, a z vidika obrambe kot prostora, kjer so opazovalci najprej zaznali približevanje večjih neznanih in morda napadalnih skupin.

Ober Nogostrinne**Negoztrm****NEGASTRN**

SHT kot prvo listino z omembo kraja Negastrn citira listino z datumom 28. julij 1348, in sicer je zapisan Zgornji Negastrn: ... *zu Ober Nogostrinne ...*, (listina ARS AS 1063). V listini, datirani 21. septembra 1363, je kraj zapisan kot *Negoztrm*, Takrat sta Hans Newenhaus in njegova žena Ana zastavila Bertoldu Lischtemberškemu, njegovim bratom, sestram in otrokom med drugim tudi dve posesti v Negastrnu: ... *Negoztrm in der*

Negostrin**Negroscrim**

Morawczer pharr... (Stražar, 1979, str. 93). Leta 1367 je kraj zapisan kot *Negostrin*, leta 1370 kot *Negroscrim*.

Negosdrin

Leta 1425 poleg Negastrn (*Negosdrin*) nastopa tudi Podoreh (*Nuspawn*): ... *in Nuspawn et in villa de Negosdrin ... in der Morawczer pharr* (Bizjak, Preinfalk, 2009, str. 164). Leta 1489 je kraj zapisan kot *Negnastrin*.

Negnastrin

Stražar je zapisal, da je ime sestavljeno in spominja na *pust, strm, nezaraščen svet z laportastimi stenami in plazovi* (Stražar, 1979, str. 93.). Dr. Silvo Torkar, raziskovalec v Etimološko-onomastični sekciji SAZU, drugače razlaga ime Negastrn (Torkar, 2013, str. 64-65). Tako je ime Negastrn mogoče rekonstruirati kot *Nëgostryjb*, ki v prvem delu vsebuje osnovo glagola *nëgati, nëgovati, 'razvajati, ljubkovati'*, v drugem pa samostalnik *stryjb - stric*.

Negastrn**PLES**

Ples je majhen zaselek, razdeljen med krajevni skupnosti Peče in Moravče, ime pa se je pojavilo že v srednjem veku. Stražar in Gestrin sta zapisala, da se v listinah prvič omenja leta 1355, SHT pa citira dokument, datiran 11. marca 1347. Ana Gall iz Gamberka se strinja s prodajo osmih kmetij za 80 mark oglejskega denarja; kmetije se nahajajo na Izlakah, na Perhovcu, v Zalogu in tudi na Plesu, – ... *und ze dem Pless* (Brunner, Otorepec, 1995, str. 97). V istem viru najdemo Ples zapisan še kot *Plies bei Morautch* (november 1367, str. 139), in kot *Plezz ... zwo hübem, die gelegen sind ze Plezz ... in der Marawczer pharren ...* (februar 1383, str. 155)

Pless**Plies****Plezz**

Arhiv RS hrani listino z datumom 14. maj 1355, na kateri je Ples zapisan

Ples

kot Plyess (listina ARS AS 1063). Tisti čas je Ancel Kolenc podaril samostanu v Mekinjah kmetijo na Plesu, na kateri je bil kmet Janez Nočnik (*Jans Nocznik; Stražar, 1979, str. 95*).

O izvoru imena Ples je več razlag. Po Bezlaju je ime lahko nastalo iz krčevine, prvega oranja ledine ali plesme – late, iz katerih so gradili premične ograje za drobnico, lahko pa tudi iz osnove glagola plesti (Bezljaj, 1961, str. 96, navedeno v Stražar, 1979, str. 95). Po ljudski pripovedi je imenu botroval prostor za ples, na njem naj bi imeli graščaki zabavišče, kjer so plesali (Stražar, 1979, str. 95). Svoje hleve pa naj bi graščaki imeli v zaselku, ki se danes imenuje **Hleve**. Kmet Stenko na Hlevah je bil leta 1458 upravitelj velesovskemu samostanu podložnih kmetij na Moravškem; na Hlevah sta bila to podložnika Rayfol in Lavre.

Med kraji Moravške doline, ki so bili omenjeni v dokumentih že v 14. stoletju je tudi naselje Pretrž. Stražar kot prvo leto pisne omembe kraja navaja leto 1444, v SHT, pa najdemo podatek 20. julij 1386. Tako je datirana listina gambrške rodbine (rodbina Gallenberg), v kateri je graščak Nikolaj zapustil štirim sinovom grad Ostri vrh, imenovan tudi kot grad Sostro s posestjo. Štirje sinovi Seifrid, Egidij, Viljem in Albert so med drugimi dobili tudi posestvo na Pretržu: *...ain hub ze Prieters (Brunner, Otorepec, 1995, str. 160-162; Bizjak, 2019, str. 39)*. Z enakim imenom je kraj zapisan tudi leta 1444, v urbarju samostana dominikank Velesovo iz leta 1458, pa je zapisan kot *Prethes* in *Pretesz* (ARS, AS 1074, Zbirka urbarjev).

Kraj je dobil ime po značilni obliki prostora. Ime je izpeljano iz občnega imena prétrg, kar lahko označuje vse, zaradi česar je svet pretrgan (Bezljaj, 1961, str. 314). To je lahko potok, reka, prekop, dolina, steza, gorski prehod, tudi manjši tesnobni gorski prehod. In Pretrž leži na prehodu iz Peč v Križate.

Kraj Podgorica pri Pečah, ali samo Podgorica, je kar zadeva zapis imena v listini, leto mlajši od Pretrža. SHT citira listino z datumom 28. maj 1387, na kateri je zapisano ime Podgoricz (listina: ARS AS 1063). V listini, datirani 20. julija 1386 (listina gambrške rodbine) je Podgorica navedena kot *underm Puchel: ...ain hub underm Püchel...* (Brunner, Otorepec, 1995, str. 160-162). V notranjeavstrijski fevdni knjigi cesarja Friderika III, leta 1444, se kraj imenuje *Puhl*, takrat v vaški fari: *...vnder dem Puhl in Watscher pharr...* V istem viru je leta 1386 zapisan kot *Püchl*.

Kraj leži pod hribom Gorica, od tod ime Podgorica. Valvasor je zapisal, da ima Podgorica na griču mnogo sadja in dobro polje. *Tam se je pred leti našel slepar, pravi Valvasor, ki je rakom prilepil voščene sveče, jih prižgal in ponoči spustil po gozdu. Povedal je sosedom, da je videl lučke in da se mu je razodelo, naj tam zidajo cerkev. Oblast je zlikovca prijela in kaznovala (Stražar, 1979, str. 96).*

Besedilo: Bogomil Brvar

Viri

Bezljaj, France (1961). Slovenska vodna imena II. del (M-Ž). Ljubljana; SAZU.

Bizjak, Matjaž. (2019). **Rodbina Gall in njene veje v srednjem veku**. Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.

Bizjak, Matjaž; Miha Preinfalk. (2009). **Turjaška knjiga listin II. Dokumenti 15. stoletja**. Ljubljana: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.

Bogataj, Lovro in drugi. (1937). **Krajevni leksikon Dravske banovine**. Ljubljana: Zveza za tujski promet za Slovenijo v Ljubljani. Brunner, Walter; Otorepec, Božo. (1995). **Das ältere Gallenberger Urkundenarchiv. Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs 44/45**, Graz: Steiermärkische Landesdruckerei.

Gestrin, Ferdo. (1991). **Vaška naselja v domžalski občini v srednjem veku**. Zgodovinski časopis, 45, 1991, št. 1, str. 25-31.

SHT – Slovenska historična topografija. Dostopno na: SHT – Slovenska historična topografija (zrc-sazu.si).

Stražar, Stane. (1979). **Moravska dolina**. Moravče: Odbor za izdajo knjige Moravska dolina pri krajevnih skupnosti Moravče, Peče, Velika vas in Vrhpolje-Zalog.

Torkar, Silvo. (2013). **Odstiranje slovenskih krajevnih imen: Negastrn in Celestrina: imeni s strici v ozadju**. Glasnik Slovenskega etimološkega društva, 53, 2013, št. 3-4, str. 64-65.

PRETRŽ

Prieters

Prethes

Pretesz

Pretrž

PODGORICA PRI PEČAH

Puchel

Puhl

Podgorica pri Pečah

Znamenite Aa Bergant Bb Cc Čč Dd Ee Ff

osebnosti Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mavricijm

iz Moravske Nn Oo Ppedagog Rr Ss Šš

doline Tt Uu Vv Zz Žž

1900 2 3 4 5 1965 7 8 9 0

. , : ; ! ? ()

Besedilo:

Bogomil

Brvar

Mavricij Bergant; lastnica fotografije: Marija Bergant

M a v r i c i j

B e r g a n t

se je rodil 8. septembra 1900 v Krašcah. Oče Janez Bergant in mati Ivana, z dekliškim priimkom Mal, sta bila v moravški dolini znana posestnika Frprav (Nadškofijski arhiv Ljubljana, Rojstna in krstna knjiga Župnije Moravče, 1895-1904-0102, str. 94). Končal je štiri razrede ljudske šole in osem gimnazijskih razredov, gladko pot do zrelostnega izpita, ki ga je opravil maja 1919, mu je za nekaj mesecev prekrižal vojaški vpoklic med prvo svetovno vojno. Študiral je na modroslovni fakulteti Univerze v Ljubljani in absolviral junija 1924.

Začel je kot knjižničar v Narodnem muzeju v Ljubljani, nato pa dobil mesto učitelja na moškem učiteljišču, prav tako v Ljubljani. V tem času je bil dejaven član Slovenske dijaške zveze podružnice za kamniški okraj (Bernik, 1923, 2020, str. 145). Konec leta 1928 so ga premestili na državno realno gimnazijo v Celje. Po podatkih službenega lista je bil sredi leta 1932 razrešen službovanja v državni službi in je sprejel uradniško mesto v Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Po končani 2. svetovni vojni se je preselil v Domžale, kjer je najprej poučeval na nižji gimnaziji, nato pa do upokojitve na glasbeni šoli v Domžalah. Zadnjih pet let je živel v Moravčah in do smrti opravljal službo organista (Svobodna Slovenija, 18, 1965, št. 10, str. 3; Stražar, Stane, 1979. Moravska dolina, str. 432). Deloval je v prosvetnih društvih in kot pevovodja vodil več pevskih zborov. Marija Bergant, žena Mavricijevega nečaka, je povedala, da je vodil tudi cerkveni pevski zbor na Vrhpoljah.

Med obema vojnama je bil organizator kulturno-prosvetne dejavnosti v Prosvetnem društvu Moravče, režiral je zahtevnejše igre.

Zanimiv je Stražarjev zapis, da je Mavricij Bergant zbiral gradivo za zgodovino Moravske doline. Kje je gradivo obstalo, ni znano.

Mavricij Bergant je umrl 25. februarja 1965 v Moravčah, kjer je tudi pokopan.

Najbolj pa je ljubil glasbo in njej posvečal ves svoj prosti čas. Bil je srečen, kadar je sedel za harmonijem in igral ter užival glasbo naših cerkvenih skladateljev ter narodno pesem. Vzgoja od doma in ljubezen do glasbe sta ga tako poplemenitili, da je bil resnično dober človek (Svobodna Slovenija, 18, 1965, št. 10. Buenos Aires).

Gospo Mariji Bergant se zahvaljujem za pogovor o Mavriciju Bergantu in njegovo fotografijo.

Rojstna hiša Mavricija Berganta; lastnica fotografije: Marija Bergant

Glavni viri:

Arhiv Republike Slovenije, SI AS 231, šk. 18, Radovan Klopčič.

Bernik, Franc. (1923, 2. natis 2020). **Zgodovina fare Domžale**. Domžale: 1923: samozaložba; 2020: Kulturni dom Franca Bernik. Nadškofijski arhiv Ljubljana, Rojstna in krstna knjiga Župnije Moravče, 1895-1904-0102.

Stražar, Stane. (1979). **Moravska dolina**. Moravče: Odbor za izdajo knjige Moravska dolina pri krajevnih skupnosti Moravče, Peče, Velika vas in Vrhpolje Zalog.

Svobodna Slovenija, 18, 1965, št. 10. Buenos Aires.

Mladinski tabor Gasilske zveze Moravče 2022

Besedilo: Lidija Vozel, Fotografije: Rok Stenko, Blaž Jesenšek, Alenka Kos, Robi Jesenšek, Eva Jančigaj in Lidija Vozel

Gasilska zveza Moravče je organizirala gasilski mladinski tabor, ki je potekal od 1. do 3. julija 2022 na območju PGD Peče.

Tabor smo pričeli v petek ob 14. uri. Po prihodu ekip iz vseh društev GZ Moravče smo uradno odprli tabor z dvigom mladinske zastave.

Člani odbora tabora od leve proti desni Robi Jesenšek, Lidija Vozel, Eva Jančigaj

Nastanitev v šotoru

Ekipe so si po skupinah ogledale praktični prikaz uporabe prve pomoči, predstavljeno jim je bilo gasilsko vozilo z vodo, ponovili so pravila razvrščanja, spoznali zgodovino moravške GZ in obnove znanje navezovanja vozlov.

Slovesen dvig zastave

Jutranji zbor

Petkove gasilske delavnice

Po večerji so se vse ekipe odpravile na pohod okoli vasi Peče. Po vrnitvi so mentorji izžrebali čas nočnih straž, ki so jih ekipe skupaj z mentorji opravile skozi noč.

BILU JE UREDU NA GASILSKEM TABORU SEM SPOZNALA NOVE PRIJATELJE. BILU JE ZABAVNO, KU SMO SE SPRICALI. ZANIMIVO JE BILU SPATI V 30TORU. JE PA RES, DA JE BILU PONOČI KAR HLADNO.

Neja

Večerni pohod okoli Peč

V soboto so ekipe po zajtrku ponovile znanje, ki so ga pridobile v petek in se nato podale na orientacijsko progo, na kateri so bile postavljene točke iz petkovih predstavitev. Vse ekipe so izvrstno opravile zastavljene naloge.

Orientacijski pohod

Po kosilu nas je prišlo osvežit vozilo AC 35/80 s topom. Otrokom se je pokazala moč topa, po končanem prikazu so otroci člane odbora tabora (Robi Jesenšek, Eva Jančigaj, Lidija Vozel, Blaž Jesenšek in Jani Avbelj) poškrpili z vodnimi baloni. Sledile so različne štafetne igre, ki jih je pripravila Marija Gotar, nato pa so se nam pridružili tudi župan dr. Milan Balažič, Sara Flis, predsednica mladinske komisije na regiji Ljubljana III Barbara Hribar Pavli, predsednik GZ Moravče Ivan Lebar, poveljnik GZ Moravče Janez Povirk, ki so si ogledali tabor in v družbi Robija Jesenška, Eve Jančigaj, predsednice mladinske komisije GZ Lidije Vozel ter predsednika PGD Peče Janija Avblja povečerjali.

Sobotni večer smo zaključili z nastopi ekip in posmeznikov »pokaži kaj znaš«, na katerih so nas presenetili tudi mentorji s svojimi nastopi.

Nastop mentorjev "pokaži kaj znaš"

Opravljanje nalog na orientacijskem pohodu

Štafetne igre in obisk gostov

Vsem mentorjem, ekipi prve pomoči, predvsem Evi Povirk, kuharjem, članom PGD Peče in vsem sodelujočim članom, ki so pripomogli k izvedbi tabora se iskreno zahvaljujemo.

V nedeljo po zajtrku so ekipe pomagale pospraviti celoten tabor, nato pa je sledil enako slovesten spust mladinske zastave in uradni zaključek tabora, kjer so otroci in mentorji prejeli simbolična darila, ki jih je zagotovila Občina Moravče.

Za pomoč pri izpeljavi tabora se zahvaljujemo donatorjem:

- **Občina Moravče, JKP Prodnik d. o. o., RLS Merilna tehnika Komenda, Nissan Moravče, Peplast Moravče, Termit Moravče, Mizarstvo Šinkovec, Elektro Eršte, Avtoprevoznništvo Povirk, Cvetličarna Gabi, Streha Jančar, Slikopleskarstvo Pirc, Sladolearna Moravče, Avtohiša Vesel Češnjice, Picerija Jurka, Prosenc Katarina, Gostišče Peterka**

Za dovoljenje uporabe zemljišča hvala kmetijam:

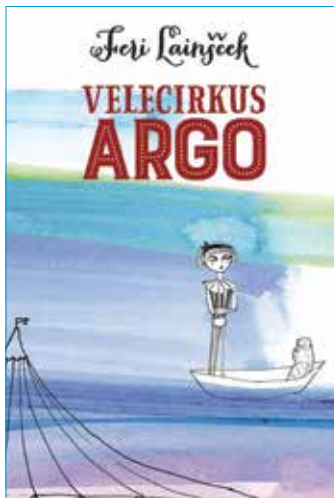
- **Jesenšek, Levičnik, Prašnikar, Kos**

Hvala Teodorju Bratunu, ker je priskrbel velik del opreme, in Simonu Prašnikarju za elektriko.

Ko zadiši po knjigi

PRIPRAVILA **DARKA HLAJ**, BRALNI KLUB DREVORED BESED

Bralci bralnih skupin Krajevne knjižnice Daneta Zajca vam priporočajo v branje naslednje knjige:

Feri Lainšček Velecirkus Argo

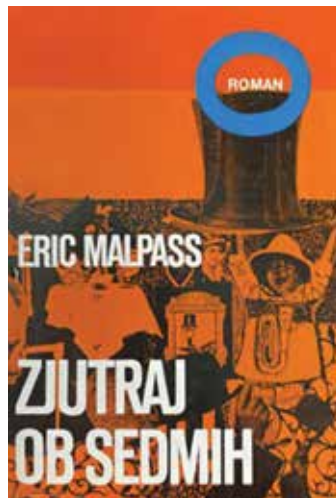
Beletrina, 2015

Zgodba je sicer namenjena otrokom, vendar ima tolikšno sporočilnost, da je v bistvu namenjena vsem. Cirkus je od začetka v težavah, saj doživi marsikateri upor nastopajočih. Ima pa nekaj posebnega, česar v drugih cirkusih ni.

V Velecirkusu Argo čudežnik Garam Abdel Garam izvaja točko, ki gledalcem jemlje sapo. V njej Gela Gela in Tulsu, njegova dvajsetletna pomočnika, s pomočjo čarovnije vstopata v domišljajske svetove drug drugega, iz katerih se lahko varno vrneta samo zato, ker sta najboljša prijatelja.

Vsak večer se tako sprehajata po miselnem svetu drug drugega, gledalci pa to opazujejo. Nekoč pa se v misli vmeša cirkuška opica Banfi. Takrat se Gela Gela in Tulsu znajdetata sredi fantastične pustolovščine v nenavadnem svetu, iz katerega se je zelo težko vrniti: bolj ko hitiš, bolj se v njem oddaljuješ od cilja, bolj ko iščeš, manj najdeš, in več želja ko imaš, manj se ti jih uresniči.

V dandanašnjih časih je še vedno premalo poudarjeno, da je bistvo dajati in ne jemati, zato zgodba pokaže na vrednote, ki se počasi izgublajo, in hkrati ponudi razmislek o lastnih in tujih vrednotah, ki jih živimo.

Eric Malpass Zjutraj ob sedmih

Cankarjeva založba, 1974

Zjutraj ob sedmih je družinski oz. družbeni roman. Nekje na angleškem podeželju živi družina Pentectos – tri generacije: ded in njegova sestra, dve neporočeni teti, mama, oče in sin Gaylord, ki je tudi osrednji književni junak. To je osemletni deček, ki z izredno pronicljivostjo opazuje in doživlja svet okoli sebe in vsakdan svoje družine, vse pa je prikazano toplo, nežno in polno humorja. Skozi vse težave, ki pestijo njegove sorodnike in prijatelje Gaylord počasi spoznava, da svet ni pravljičica, še posebej, ko se sreča tudi z zlobo in maščevalnostjo.

Bolj ko se zgodba bliža svojemu koncu, bolj se bralec sprašuje, ali bo deček kos vsem izzivom, se bo iz njih česa naučil, bo zrasel v poštenega in dobrega moža, ki bo pravičen, sočuten in dober, kot si želita starša, ali pa bo pokvarjenost sveta pokvarila tudi njega.

Roman se zaključí optimistično in budi upanje, da bo s človeštvom še vse v redu.

sprejemanje materinstva, smisel rojstva, življenja in smrti, sprejemanje težkih odločitev in še marsičesa, s čimer se srečuje in spopada vsaka ženska.

Arto Paasilinna Gromska strela

Mladinska knjiga, 2019

Leta 2018 nas je zapustil finski pisatelj Arto Paasilinna, ki je avtor kar petintridesetih romanov. Večina jih spada med humorne romane, ki pa imajo v sebi nekaj trpkosti pa tudi družbene paradije. V slovenščino imamo prevedenih kar nekaj njegovih romanov, v katerih srečamo vaške posebneže, predvsem pa ljudi, ki se znajdejo v posebnih situacijah, ki velikokrat postanejo življenjske prelomnice.

V romanu Gromska strela je Paasilinna srž dogajanja postavil med bogove in ljudi. V predgovoru se seznanimo s finskimi bogovi in njihovo vlogo v nebesih, potem pa sledi zgodba, ki temelji na grenkem spoznanju, da ljudje vanje ne verjamejo več. Zato vrhovni bog Gromovnik pošlje svojega sina, da bi finski narod spreobrnil k pravi veri. Seveda je to zelo težka naloga, saj ljudje nimajo nobenih vrednot več in so popolnoma apatični glede dogajanja okoli sebe. A Gromovnikov sin zna prepričati nevernike, še posebej pa je uspešen, ko se seznanj s pacienti v umobolnici.

Roman, ki zna nasmejati in izvabiti tudi kakšno grenko misel, saj lahko, tako kot v vseh Paasilinnovih romanih, najdemo tudi tukaj veliko podobnosti s svetom, v katerem živimo in z vrednotami, ki v njem vladajo.

Rokodelski kotiček

BESEDILO: BRANKA BIZJAN, FOTOGRAFIJE: ROKODELCI

Poletje in počitniški čas je skoraj za nami, pa vendar smo imeli rokodelci polne roke dela. V juniju smo zaključili z delavnicami na planinskem domu Ušte, kamor so prihajali otroci iz vrtcev in učenci prvega in drugega razreda. Za vse skupine smo pripravili starostim primerne delavnice, od izdelovanja muckov, zajčkov, medvedkov do rož iz krep papirja.

Tudi najmlajši so z veseljem ustvarjali in uživali v prelepi naravi. V pozno pomladanskem in zgodnje poletnem času smo skupaj na delavnicah delali s kar 250-imi najmlajšimi otroki. Taboro bomo ponovili tudi v jesenskem času in tudi takrat bodo na njih ustvarjali najmlajši.

Moravska stojnica na Aninem sejmu v Višnji gori

Festival Igraj se z mano kjer so Moravske rokodelke nepogrešljive

Živahno rokodelsko poletje

Vpoletnem času je bilo veliko prireditev, ki smo se jih rokodelci udeležili: Slamnikarski sejem v Domžalah, dvodnevni festival Detelfest v Zgornji Kungoti, kjer smo izpeljali prikaze rokodelskih večerin in predstavili naše izdelke. Imeli smo stojnico na Vidovem sejmu v Šentvidu pri Lukovici, bili smo na Urhovem smenju v Begunjah na Gorenjskem, sodelovali na Kmečkem prazniku v Moravčah in na

Prvošolčki so na taboru izdelovali medvedke

Pletenje na prste - drugi razred OŠ Grosuplje

Polšniku, bili na Aninem sejmu v Višnji Gori in se udeležili tradicionalne prireditve Dober dan, sosed v Beljaku v sosednji Avstiji.

Prvi slovenski rokodelski tabor 2022

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je objavilo razpis za večdnevne rokodelske delavnice za mlade med dvanajstim in osemnajstim letom. Na razpis se je prijavil Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, katerega član je tudi naše Društvo rokodelcev – Rokodelski center Moravče. V konzorciju smo se dogovorili, da vsak rokodelski center v poletnem času izvede svojo delavnico. Tako smo na območju celotne Slovenije izvedli sedem rokodel-

Pred delavnicami za otroke je potrebno vse prej temeljito pripraviti

Redna rokodelska delavnica Iz starega v novo

Druženje na taboru je bilo prijetno in tudi koristno!

skih delavnic. Pri nas smo se odločili za delavnico polstenja in izdelovanje rož iz krep papirja. Imeli smo omejitev števila prisotnih na delavnicah zaradi nočitvenih in mentorskih kapacitet. Na naš razpis se je lahko prijavilo največ deset udeležencev. Dejansko so se prijavila le dekleta, ki so bila večinoma iz naše občine, pa tudi iz Izlak, Cerkna in Škofje Loke.

Pisani alpski šopki, ki so nastali na Moravškem taboru v sklopu vseslovenskega rokodelskega tabora

Dnevi ustvarjanja in življenja v naravi

Tridnevni tabor smo izvedli na planinskem domu Ušte, od šestega do osmega julija, kjer smo bile mentorice rokodelke Emi Gregorčič, Marija Šmidovnik, Bojana Dorič in Branka Bizjan. Vse tri dneve smo preživele in delale skupaj z udeleženkami tabora.

Že prvi dan smo se razdelili v dve skupini in pričeli z delom, saj je v goste prišla radijska ekipa in pripravila oddajo »Prvi na obisku«, v živo iz našega tabora. Mija Bokal iz Razvojnega centra srca Slovenije, je razložila tudi kaj se bo dogajalo na drugih taborih po Sloveniji. Nato smo mentorice in dve udeleženki govorile o delu na taboru, dekleta pa so povedala, zakaj so se prijavila na tabor in kako

Moravške Lilije: Čista 5ka!

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: SABINA BARLIČ

Bliža se 5. obletnica delovanja mažoretnega društva Moravške Lilije. Ob dogodkih kot smo ga doživeli 21. in 22. maja 2022 v Brežicah, ko se je odvijalo 8. odprto državno tekmovanje, s ponosom rečemo, da nam uspeva izpolnjevati vizijo, ki smo si jo zastavili pred leti, ko smo se polni idej in moči pognali v delovanje mladega društva. Članom društva daje moč mažoretni srčni duh, ki preveva Moravško dolino, jeklena volja ter moč in vztrajnost vseh članic, njihovih družin, vaditeljic ter lokalnega okolja v tem nepredvidljivem turbulentnem časih.

Sobotni dan smo v Brežicah začeli slavnostno in ponosno s sprejemom pri podžupanji občine Brežice gospe Mili Levec, ki se je nadvse razveselila našega občinskega darila, moravškega mačka. Dan se je stopnjeval v veliko navdušenje ob **bronasti medalji Mance Barlič pri nastopu v kategoriji solo. Nika Knez je dosegla 9. mesto in Neža Lanišek 11. mesto prav tako v kategoriji solo. V paru sta Ema Jesenšek in Laura Vidergar osvojili 11. mesto.**

V nedeljo dopoldne so nas s **3 zlatimi medaljami v kategoriji Prvi korak izjemno razveselile Vesna Medic, Ines Škrgič in Amani Alešević ter Ajda Lanišek s srebrno medaljo.**

V kategoriji junior je nastopila še naša skupina, ki je z dovršenim in suverenim nastopom v zagretem vzdušju moravških navijačev osvojila 5. mesto.

Eno tekmovanje letno smo ob začetku delovanja društva vzeli kot izziv in merilo, da ostajamo na visokem nivoju bogatega slovenskega mažoretnega okolja, zato smo v društvu zelo veseli, da je 25. maja 2022 dekleta, ki so nastopila v Brežicah, povabil na slovesni sprejem tudi župan občine Moravče

jim gre delo od rok. V času rokodelskega druženja, so udeleženke izdelovale polstene torbice in šopke planinskega cvetja iz krep papirja (planika, encijan, gorski mak in žafran). Za šopke smo izdelali tudi vaze iz stekleničk, ovitih z vrstico iz rafije.

Poskrbele smo tudi za skupno druženje izven programa, odšli na pohod na Pivkelj turn, Sandi Močnik nas je popeljal s kočijo, upravnik doma Jaka Perne pa je skrbel za lačne želodčke. Na koncu so udeleženke napisale svoje vtise, kjer so nam zaupale, da si želijo še več takšnih delavnic in druženja.

Prireditve Dober dan, sosed v Beljaku

Na prvi avgustovski dan sta Marija Šmidovnik in Emi Gregorčič zastopali moravške rokodelce na prireditvi v Beljaku, ki poteka pod naslovom Dober dan, sosed.

Predstavili sta se s pestro stojnico, kjer so bili razstavljeni rokodelskimi izdelki članic in članov našega društva.

Ob stojnici se je ustavilo veliko obiskovalcev, se zanimalo za naše delo in občudovalo izdelke.

Pester program je bil tudi na odru, kjer so se predstavile tudi slovenske glasbene skupine: Višarji, Trio Stopar, Guštni muzikanti in Alpski kvintet, pa tudi folklorna skupina iz Mengša.

Poudarili sta, da sta preživeli res prijeten dan, obenem pa doživeli novo izkušnjo in drugačen pogled na dogajanje čez mejo.

Moravska pisana stojnica na prireditvi v Beljaku *Dober dan Sosed*

dr. Milan Balažič. Dogodek smo doživeli kot **skupno in medsebojno vzajemno zahvalo** za uspešno bogatenje lokalnega okolja, za obstoj močno povezane in v dobro naravnane skupine

Vabimo vas, da nas spremljate na našem FB profilu Moravske Lilije. Spodbudite deklice in mlada dekleta, da se nam jeseni pridružijo.

moravških deklet in občine na čelu z županom, sodelavci in svetniki, ki vse to podpirajo.

Naše društvo se je z drugimi moravškimi društvi v skupnem samoiniciativnem humanitarnem duhu 08. 06. 2022 izkazalo in veselilo na sprejemu Deželaka junaka, ki je eno etapo svoje poti zbiranja sredstev za letovanje otrok na morju v projektu Radia 1 začel v Moravčah.

Da so dekleta res močno povezana, dokazuje tudi njihov interes, da bodo skupaj sodelovale na rokodelskem taboru na Uštah in še nekaterih projektih, o katerih vam bomo poročali že v naslednji številki Novic iz Moravske doline.

Društvo rejcev drobnice Kamnik

ob 20. obletnici delovanja

vabi
na

Kakšen je sladoled iz kozjega mleka?

Kako pes obvlada ovce?

Kako strižejo ovce?

Kakšen okus ima jagnjetina?

Nakit iz volne? Pa kaj še!

Praznik drobnice

v soboto, 17. septembra 2022, od 10. do 17. ure v samostan Mekinje.

Na prireditvi bomo predstavili vse, kar je povezano z drobnico:

- Razstava ovc in koz, ki jih redimo rejci na Kamniškem.
- Prikaz striženja ovc.
- Delo ovčarskega psa z ovcami.
- Različne možnosti uporabe ovčje volne.
- Izdelke iz ovčjega in kozjega mleka.
- Izdelke iz mesa drobnice.
- Delavnice polstenja za otroke in odrasle.
- Jedi iz mesa drobnice

Za kulinarično razvajanje bo skrbel kuharski mojster chef Janez Bratovž, pionir sodobne slovenske kulinarike.

Pokušine in možnost nakupa prvovrstnih izdelkov. Posebnost bo sladoled iz kozjega mleka.

Gostili bomo člane in članice Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravske doline, ki bodo uka željne obiskovalce naučili polstenja, kvačkanja, pletenja ...

Vstopnine ni!

Pridite, obeta se lep dan, poln novih spoznanj!

Še namig: iz Ljubljane ali Domžal se lahko v Kamnik podate z vlakom, saj je od končne železniške postaje le 15 minut hoje do samostana Mekinje.

Spominska svečanost ob 80-letnici požiga vasi Hrastnik

Sošolci po 64 letih spet skupaj

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: MARIJA BRVAR

Leta 1950 nas je 11 prvošolčkov pričelo obiskovati Osnovno šolo v Pečah. Takrat je bilo vse drugače, kakor je danes: šola je bila majhna, stara, imeli smo kombiniran pouk – več razredov skupaj ... Svinčnik, zvezek in čitanka so bile glavne šolske potrebščine ... Ostalo je bilo prepuščeno učiteljem in njihovi iznajdljivosti.

Na to in na mnoge dogodke smo obujali spomine, ko smo se sošolci sredi junija po dolgih letih spet srečali – zdaj nas je žal le še polovica. Poleg našega letnika smo medse povabili tudi eno leto mlajše sošolce, skupaj se nas je zbralo enajst.

Nadvse pa smo veseli, da je bila z nami tudi naša učiteljica Milka Jeras. Pri svojih skoraj 98 letih je še zelo bistra, pravkar je izdala svojo drugo knjigo, v kateri nas in Peče pogosto omenja. Skupaj z njo smo obujali spomine na to, kako smo šli na večdnevni izlet na morje, kako smo se z veseljem pripravljali na proslave, otroške predstave ... In ugotavljali smo, kako smo se kljub skromnim pogojem veliko naučili. Ne le slovnice in matematike, tudi praktičnih stvari za življenje.

Res je danes vse drugače. Šole v Pečah že dolgo ni več, mi pa smo si poleg šolskega znanja skozi vsa ta leta nabrali tudi mnogo življenjskih izkušenj. Vsak od nas ima svojo življenjsko zgodbo ... A spomini na otroštvo so še živi in prijateljstva iz šolskih klopi ostajajo za vedno.

Obljubili smo si, da se spet srečamo, najverjetneje v letu 2024, ko bomo proslavili 100. rojstni dan naše učiteljice.

Vsoboto, 23. julija 2022, je Občina Moravče pripravila spominsko svečanost ob 80. obletnici požiga vasi Hrastnik pod Limbarsko goro. Ob tej obletnici je Občina povsem prenovila spomenik, ki opominja na te hude čase. V usodni noči med nedeljo, 19. julija, in ponedeljkom, 20. julija 1942, so posebne enote nemške policije iz Kamnika, Domžal in Moravč z vseh strani vas obkolele. Devet zvezanih vaščanov, starih od 30 do 81 let, so zaprli v skedenj, nekatere mučili, zatem pa skedenj zažgali. Podivjani okupator je izvršil zverinski vojni zločin brez primere. Vas so oropali in požgali, žene in otroke pa so izselili in jih odpeljali v koncentracijska taborišča v Nemčijo. Po vojni so se ljudje morali boriti za preživetje. Minila so leta, preden je obnovljena vas spet na polno zaživela.

Župan dr. Milan Balažič je po tem, ko je položil venec, v svojem nagovoru povedal tudi tole: **»Na spomeniku stoji napis: Večna slava vam bodi. Res**

V PROGRAMU SO SODELOVALI ČASTNA ČETA SLOVENSKE VOJSKE, PRAPORŠČAKI, MORAVŠKA GODBA IN ZDRUŽENA PEVSKA ZBORA TINE KOS IN PEŠKI OKTET. URADNEMU DELU SPOMINSKE SVEČANOSTI JE SLEDILO TOVARIŠKO SREČANJE.

je, spoštljivo se poklonimo tem in vsem žrtvam morije druge svetovne vojne. Prav zaradi tega zla, ki ga povzroča vojna, moramo etično in civilizacijsko priznati vse vojne zločine, ki nas povežejo v skupni bolečini. Bolečini zgodovinskega spomina, ki nas vse Slovence druži. Zato ne dovolimo, da nas današnja politika glede tega razdvaja. Pred dobrimi 30 leti smo bili prisiljeni doživeti še eno vojno – vojno za samostojno Slovenijo. Čeprav je bila kratka, smo v njej zmagali. Enotni. Ponosni. Zmagoviti. Žrtve vseh naših vojn – tudi teh tukaj v Hrastniku - so vtakane v današnji čas, ki ga zaradi njih živimo svobodno. Nikoli jih ne bomo pozabili. In nikoli dovolili, da se to gorje ponovi. Nikoli več.«

Društvo Lipa Domžale pred novim šolskim letom vabi na dneve odprtih vrat

BESEDILO: MARJAN RAVNIKAR, predsednik društva Lipa

Dobrodošli med nami!

»Razpetost med službo in domom ter mnogo skrbi, vse to je za nami. Končno lahko počnemo tisto, za kar nismo imeli časa 35, 40 ali še več let,« lahko preberete na spletni strani Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale – krajše in bolj znane kot Društvo Lipa, kjer vas že od ustanovitve v letu 1997 vabijo, da z njimi pridobivate ali obnavljate različna znanja, se udeležujete kulturnih dogajanj in

delavnic, v športno rekreativnih skupinah poskrbite za svoje fizične sposobnosti, v zanimivih strokovno vodenih izletih pa si ogledate domače in tuje zanimivosti in znamenitosti. Epidemija je letos sicer malce spremenila življenje in delo društva, ni pa spremenila študentov in študentk univerze, ki so jo pridno, tudi na daljavo, obiskovali do konca preteklega šolskega leta, kar nekaj študijskih programov, posebej s področja kulture, pa ste lahko spremljali tudi med počitnicami.

Vodstvo Univerze za tretje življenjsko obdobje si je med počitnicami prizadevalo, da že obstoječe oblike študija še obogatijo in pri tem je upoštevalo interese slušateljev. Tako so prisluhnili številnim pobudam, ki so povezane s konkretnimi aktivnostmi.

Nordijska hoja je danes ena najbolj zdravih oblik rekreacije. Število ljudi po svetu, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo, strmo raste in tako je tudi pri nas. Kljub

temu velika večina ljudi ne pozna pozitivnih učinkov nordijske hoje. Razvila se je iz smučarskega teka in je bistveno drugačna oblika rekreacije, kot pri nas bolj uveljavljeno pohodništvo. Razliko med njima bom spoznali v mesecu oktobru ko bomo pričeli z dodatno športno dejavnostjo.

Pridružite se nam vsak četrtek ob 18. uri s pričetkom v mesecu oktobru. Zbirno mesto bo park Martina Krpana za Ten Tenom.

Vse, česar še niste vedeli o dosedanjih študijskih programih, novih urnikih in vsem ostalem, kar vas bo zanimalo, boste izvedeli na dnevih odprtih vrat, ki bodo: **20. in 21. septembra 2022 med 9. in 12. uro** v prostorih Univerze za tretje življenjsko obdobje Domžale – Društva Lipa Domžale, Ljubljanska cesta 58. Tam si boste lahko ogledali tudi razstavo izdelkov posameznih študijskih krožkov ter predstavitev novih študijskih programov, sedanjih in bodočih študentje pa se boste lahko pogovorili s predavatelji o vsem, kar vas bo zanimalo.

Najboljši na 4. memorialu Borisa Zupančiča so bili:

- prvo mesto: ekipa Pizzerija Čebelica
- drugo mesto: ekipa Pizzerija Jurka
- tretje mesto: ekipa Čolnišče-Šentlambert
- četrto mesto: ekipa AMB Team
- naj igralec memoriala: Gašper Renčof (ekipa Pizzerija Čebelica)
- naj strelec memoriala: Rok Vrankar (ekipa Pizzerija Jurka)
- naj vratar memoriala: Tadej Bibič (ekipa AMB Team)
- fair play ekipa: ekipa Abub Team

Zaradi epidemioloških razmer smo po dveletnem predahu letos ponovno organizirali 4. memorial Borisa Zupančiča. Memorial je potekal v organizaciji Borisove družine in Športnega društva Situla Vače na igrišču z umetno travo na Vačah. Z organizacijo memoriala poskrbimo, da spomini na Borisa ponovno oživijo.

Boris je vedno svoje prijatelje postavljaj na prvo mesto, sebe pa na drugo ali tretje. Boris je bil oseba, ki bi za prijatelje in družino naredil vse in njegovo prerano slovo občutimo na takšen ali drugačen način. Tokrat so se njegovi prijatelji in obiskovalci odločili, da ga 15. in 16. julija 2022 postavijo na prvo mesto.

Prvič je Borisov memorial potekal dva dni, saj nam je korona virus zadnje dve leti preprečil, da bi ga lahko izpeljali, zato je bilo zanimanje za sodelovanje tokrat še večje. Memoriala se je udeležilo 16 ekip od blizu in daleč. Za žogo so se ob navdušenih navijačih podili člani ekip Abub Team, Amaterji, AMB Team, Asfalting, Baski, Corgi Team, Čolnišče-Šentlambert, Jabčki, Jack Pot, Jurke Team, Pizzerija Čebelica, Pizzerija Jurka, Ream, ŠD Mlinše, Yayovalleciano in Zavihanci. Dvema ekipama pa je korona preprečila sodelovanje na letošnjem memorialu. Za pravilno in fair play igro sta poskrbela izkušena sodnika Sašo in Janez. Tudi najbolj neuki gledalci so lahko vedeli, kaj se dogaja na travnati zelenici, saj sta za komentatorsko mizo sedela komentatorja Bojan in Toni. V svoj objektiv je fotografije letošnjega memoriala pridno lovil Robi.

Poskrbljeno je bilo, da navijači in igralci niso bili lačni in žejni. Vse niti tega dela memoriala so imeli v rokah neutrudni

USPEL

BESEDILO: KLARA in IVICA ZUPANČIČ, FOTOGRAFIJA: ROBI VERBAJS

• najbolj simpatična ekipa: ekipa Yayovallecano

in nepogrešljivi člani Športnega društva Situla Vače. Nad vsem tem pa so bedeli člani PGD Vače. Nismo pozabili na najmlajše navijače, ki so lahko brezskrbno skakali po napihljivem gradu in imeli najboljši razgled na igrišče. Svoje je k uspehu memoriala dodalo tudi lepo sončno vreme.

Unikatno izdelan leseni prehodni pokal Borisovega memoriala bo tako za leto dni krasil vitrino v Pizzerji Čebelica na Izlakah.

Iskrena hvala moravškemu županu dr. Milanu Balažicu, ki je s svojo prisotnostjo na memorialu dodal slavnostni pridih ter zmagovalcem ob prisotnosti Borisove družine podelil medalje, pokale in priznanja.

Hvala vsem sponzorjem in donatorjem, ki ste nam bili pripravljeni z denarno pomočjo pomagati, da smo letošnji memorial uspešno izpeljali. Kljub omenjeni pomoči se zavedamo, da brez sodelovanja članov ŠD Situla Vače in PGD Vače ne bi bili kos organizaciji, tradicionalne, športne prireditve na Vačah. Hvala vsem in vsakemu posebej, da nam je tudi letos uspelo.

Iskrena hvala vsem ekipam in navijačem, ki ste si vzeli čas in se nam pridružili na Vačah ter s tem pripomogli k prijetnemu vzdušju. Bilo je lepo.

MEMORIAL BORISA ZUPANČIČA NA VAČAH

Veseli smo, da spomin na Borisa še vedno živi v srcih njegovih prijateljev, sorodnikov in znancev, zato je ves trud pri organizaciji in pripravi 4. memoriala že pozabljen in z mislimi smo že pri pripravi 5. Borisovega memoriala na Vačah v juliju 2023.

Pohodniški izlet

BESEDILO in FOTOGRAFIJA: VOJKA REBOLJ

V Društvu upokojencev je bila letos dejavna tudi pohodniška skupina. Posamezni pohodniki so se menjali, odvisno od razpoloženja in zahtevnosti pohodniške poti. V glavnem so obiskovali moravške smeri, nekaj bližnjih gora, enkrat v letu so načrtovali obisk gora z avtobusom za vse, ki so med letom pešali. Na takšnem izletu polovica udeležencev ostane blizu gorske kočice in si s sprehodi na svežem zraku nabirala moči. Večji del skupine pa kar krepko grize v kolena na višinskih poteh. Letos so bili na hribu Malič na Šmohorju nad Laškim. Hodili so večji del po senčni poti, kot je pohodniški vodja Štefan zelo primerno izbral. V eno smer so hodili 45 minut, tako je tudi predvideno na planinskih kažipotih. Pomeni, da so bili kar hitri. Pa vseeno so si vzeli čas in s travnika tik pod vrhom, kjer je tudi vzletišče za padalce, pogledali za čudovitim razgledom. Okrepčali so se še s skupno malico v domu na Maliču na prostem v senci. Letos so se soncu raje izogibali, čeprav se zavedajo, da D-vitamin starejšim zelo koristi. Zmernost pa je bila vedno najboljša pot, skrb za zdravje s hojo in dobro družbo pa tudi.

Na srečanju upokojencev Gorenjske

BESEDILO: VOJKA REBOLJ

Po dveletnem premoru zaradi pandemije je Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske lahko ponovno pripravila srečanje gorenjskih upokojencev in upokojenk. Srečanje je bilo 7. julija na Pokljuki, na prireditvenem prostoru pod velikim šotorom na Rudnem polju. V programu smo poslušali pevca Petermana in recitatorje iz Bohinjske Bistrice s Kajuhovimi pesmimi. Tudi postrežba hrane je bila odlična. Gotovo pa smo se upokojenci najbolj izkazali in si privoščili ples, tudi Moravčani. Po nekih urah je začelo rositi, plesišče pa je bilo izven šotor, a se glasba in ples vseeno nista končala. Od štirinajdesetih društev, ki so se srečanja udeležili, so Moravčane ob odhodu posebej pozdravili. Kar godilo nam je. Torej prišli smo na Pokljuko v soncu, odšli v dežju, a naše razpoloženje je bilo ves čas prešerno. In veselimo se naslednjega srečanja.

Montaža senčil, Veneta, Andrej Pergar s.p.
Drtilja 6, 1251 Moravče

Zun. žaluzije 'Krapan'
na elektro pogon

Rolo komarnik

Senčenje pergole

Tenda in zunanje
'Krapan' žaluzije

Plise zavese

Za naročilo ali več informacij pokličite na telefon **041 745 180**
ali pišite na e-naslov **sencila.veneta@gmail.com**.
<https://www.facebook.com/sencilarolete>

BREZPLAČNI PREVOZI ZA STAROSTNIKE V OBČINI MORAVČE - S SRCEM NA POTI

PROSTOFER

PROSTOVOLJNI ŠOFER

Občina Moravče je pristopila k vseslovenskemu humanitarnemu projektu za mobilnost starejših PROSTOFER in v letu 2021 za izvedbo zagotovila finančna sredstva ter vozilo, s katerim se izvajajo brezplačni prevozi starejših občanov.

Uporabnik prevoza mora imeti svojo zaščitno masko in si mora pred vstopom v avto in ob izstopu iz avta obvezno razkužiti roke.

Če bo zaradi poslabšanja epidemioloških razmer prišlo do sprememb pri izvajanju prevozov starejših, vas bomo o tem obveščali preko objav na občinski spletni strani www.moravce.si.

Komu je namenjen Prostofer?

Brezplačni prevozi so namenjeni vsem tistim starejšim, ki:

- ne vozijo sami,
- nimajo sorodnikov, ki bi imeli prosti čas takrat, ko potrebujejo prevoz,
- imajo nižje mesečne dohodke,
- imajo slabše povezave z javnimi prevoznimi sredstvi.

Brezplačni prevozi starejšim omogočajo lažjo dostopnost do zdrav-niške oskrbe (npr. v zdravstveni dom, bolnišnice), javnih ustanov (občine, upravne enote), trgovinskih centrov ipd.

Kaj je potrebno storiti, če se želite dogovoriti za brezplačni prevoz?

Uporabnik, ki potrebuje brezplačni prevoz, naredi naslednje:

1. Pokliče na brezplačno številko 080 10 10.
2. V komunikacijskem centru zabeleži njegove podatke in lokacijo prevoza. Klicni center nato obvesti prostovoljnega voznika o prevozu in to sporoči uporabniku, za katerega se opravi prevoz.
3. Vozilo zagotovi OBČINA MORAVČE, poskrbljeno je tudi za zavarovanje tako voznika kot sopotnikov.
- 4. Klicni center je na voljo za rezervacije prevozov uporabnikov vsak delovnik med 8. in 18. uro, rezervacijo prevoza pa je potrebno najaviti vsaj tri dni pred izvedbo storitve.**
5. Vozniki prostovoljci bodo prevoze opravljali od ponedeljka do petka med 8. in 16. uro, izjemoma pa se lahko dnevi in ure tudi prilagodijo potrebam.

LEGALIZACIJA

vseh vrst objektov zgrajenih pred 2005!

*Nov Gradbeni zakon (GZ-1) se začne uporabljati s 1. 6. 2022.

Legaliziramo različne vrste objektov:

- stanovanjske hiše,
- kmetijska gospodarska poslopja (hlevi, strojne lope ...),
- počitniške hiše oz. vikende,
- poslovne objekte in skladišča,
- gasilske, lovske in planinske domove.

Prednosti objekta po legalizaciji:

- poveča se njegova vrednost,
- lažja prodaja,
- možnost pridobivanja subvencij (Eko sklad ...),
- lažja pridobitev hipotekarnega kredita,
- zaustavitev inšpekcijskega postopka (preprečitev rušitve).

 arhicenter
projektiranje in svetovanje d.o.o.

041 215 331
Slovenska cesta 10, Mengeš

www.arhicenter.si

Počitniške tegobe in potovalna lekarna

BESEDILO: MARUŠA BRAČIČ KOČAR, mag. farm.

Čas počitnic in dopustov se za družine s šoloobveznimi otroki že počasi poslavlja, a mlade družine in starejši, ki ne prenašajo vročine, se šele dobro pripravljajo na počitek na morju, v hribih ali drugod. Kaj pa če na dopustu zbolimo ali se srečamo z manjšimi in večjimi zdravstvenimi nevšečnostmi? Poglejmo nekaj najpogostejših težav, ki nas lahko doletijo v dopustniških dneh in rešitev zanje.

Zaščita pred soncem

Pri izpostavljanju sončnim žarkom vsekakor drži rek, bolje preventiva kot kurativa. Na dopustu ne pozabimo na kremo z ustreznimi UV faktorji in pa zadosten nanos kreme. Za zadosten nanos je potrebne okoli 30g kreme, kar nanese kar 6 polnih žličk kreme za celo telo! Kremo nanesimo približno 30 minut pred izpostavitvijo sončnim žarkom. Soncu se je najbolje izogibati med 10.00 in 16.00 uro. Seveda pa ne pozabimo na lahka, svetla oblačila in pokrivalo.

Sredstva za blažitev sončnih opeklin

Če pa nas sonce vseeno opeče, imamo na voljo tudi sredstva za blažitev sončnih opeklin. Najpomembneje je, da se čimprej umaknemo v senco in se ohladimo z mlačno vodo. Vnesti moramo zadostno količino tekočine, ki jo telo zaradi sončnih

opeklin izgubi. Na kožo lahko naneseemo losjone, ki vsebujejo dekspantenol in gele z aloe vero, ki omogočajo boljšo regeneracijo kože. Na kožo blagodejno vplivajo tudi obkladki.

Zdravila proti povišani temperaturi in bolečinam

Najpogosteje se v potovalni lekarni znajdejo zdravila s paracetamolom, ibuprofenom in naproksenom. Pozorni bodimo tudi na otroke, sirupi in svečke so najprimernejša oblika zanje.

Temperaturo najpreprosteje in najhitreje izmerimo s termometrom, ki ga na počitnice tudi vedno vzemimo s seboj.

Sredstva za zaščito pred piki insektov

Vpoletnih dneh in večerih so naši najpogostejši spremljevalci na dopustih in tudi doma komarji

**LEKARNIŠKA
PODRUŽNICA MORAVČE**
TRG SVOBODE 2, 1251 MORAVČE
WWW.MESTNELEKARNE.SI

DELOVNI ČAS

PONEDELJEK 12.00-19.00
TOREK 7.30-14.00
SREDA 13.00-19.00
ČETRTEK 7.30-14.00
PETEK 7.30-14.00
PRVA SOBOTA V MESECU 8.00-12.00

(01) 777 02 45

LEKARNA.MORAVCE@MESTNELEKARNE.SI

in ostale žuželke. Izberimo primerno sredstvo za zaščito, v lekarni lahko dobimo tako naravne kot sintezne preparate.

Sredstva za blažitev pikov insektov

Piki insektov so nadležni, ker povzročajo srbenje, rdečico in vnetje kože. Nanos gelov z dimetin-denom bo navedene težave ublažil. Pri hujših reakcijah in srbenju se lahko poslužimo tudi peroralnih antihistaminikov, npr. loratidina.

Prebavne težave

Na dopustu in potovanjih nas lahko doletijo tudi prebavne težave. Najpogosteje pomislimo na drisko, ki se lahko pojavi pri uporabi nečiste pitne vode in slabe higijene priprave hrane, predvsem v deželah na južni polobli. Kadar pride do zastropitve in pogostega, tekočega odvajanja blata, svetujemo uporabo pripravkov, ki nase vežejo snovi, ki povzročajo drisko in preprečijo nadaljnje širjenje okužbe. Pri driski posebej pazimo na preprečitev dehidracije. Poleg tekočine izgublamo z drisko tudi soli iz telesa, zato svetujemo uporabo rehidracijskih praškov, ki jih zmešamo z vodo in pijemo po požirkih.

Seveda pa nas lahko doleti tudi zaprtje. Na dopustu je pogosto krivec za zaprtje hrana, ki vsebuje premalo vlaknin, in premalo zaužite tekočine. V primeru zaprtja se lahko poslužimo različnih odvajal v obliki sirupov, tablet, praškov in svečk. Za urejeno prebavo lahko že pred dopustom preventivno uživamo probiotike in s tem okrepimo črevesno floro ter morda preprečimo kakšno od težav.

Potovalna slabost

Pri potovalni slabosti gre najpogosteje za težave povezane z gibanjem (vožnja z avtom, avionom, ladjo). Simptomi so slabost, bruhanje, vrtoglavica, bledica. Je povsem nenevarna in izzveni, ko se telo privadi načinu potovanja ali kmalu po koncu potovanja. Če se vam potovalna slabost ponavlja, je pametno, da vzamemo zdravilo že pred začetkom potovanja. V lekarni lahko kupite zdravilo z učinkovino dimenhidrinat, pripravke iz ingverja ali zapestne trakove, ki delujejo na osnovi akupresure.

Prva pomoč

Vpotovalni lekarni ne smejo manjkati obliži, povoji, gaze in razkužila za rane.

Ne pozabite pa tudi na zdravila, ki jih redno jemljete. Zdravila in ostale pripravke primerno shranite, da ne bodo izpostavljeni previsokim temperaturam, svetlobi in vlagi. Tako opremljeni lahko brez skrbi uživajte na dopustu!

Terensko čiščenje z vodno paro do 155°C

Nudimo:

- Barvanje streh
- Impregnacija površin
- Čiščenje:
 - streh
 - fasad
 - tlakovcev
 - betonskih površin
 - kamnitih površin

Poiščite nas na Facebooku: [/tompara.si](https://www.facebook.com/tompara.si)

✉ info.tompara@gmail.com

☎ 040 950 480

Tomaž Urbanija s.p. Vinje pri Moravčah 6a, 1251 Moravče

Tek na Limbarsko goro

nedelja, 13. november 2022, ob 11. uri

Start: Zalog pri Moravčah | Cilj: Limbarsko goro
dolžina proge: 5,1 km; višinska razlika: 395 m

Predprijava in plačilo (8 EUR) preko prijavnega obrazca
na spletni strani teknolg.dklimbarskogoro.si.
Tam najdete tudi razpis z natančnejšimi navodili.

Rozglasitev rezultatov: 12.30 na Limbarski Gori

Upoštevati bo potrebno morebitne ukrepe
za preprečevanje širjenja corona virusa.
Organizator si pridržuje pravico do sprememb.

DKLimbarskaGoro

Evropski parlament ob inflaciji potrdil finančno pomoč za zeleni prehod

BESEDILO: LJUDMILA NOVAK, poslanka Evropskega parlamenta

Vse od začetka ruske agresije na Ukrajino se Evropa in svet soočata z velikimi cenovnimi šoki, ki povzročajo nelagodje med ljudmi. Energenti, hrana in kmetijski proizvodi se močno dražijo, cene navzgor pa potiska tudi pomanjkanje materiala in delavcev.

Poletje se je sicer šele dobro začelo, a v ozadju se že preračunavajo možni scenariji za jesen, ko naj bi po nas udarila Putinova odločitev o prekinitvi dobave plina v Evropo. V tem primeru lahko pričakujemo še višje cene energentov, ki ob že današnjih visokih stroških za podjetja lahko povzročijo kritične razmere v gospodarstvu.

V Evropskem parlamentu smo v ta namen še pred začetkom poletja podprli ustanovitev novega sklada za pomoč ranljivim pri soočanju s povečanimi stroški energetskega prehoda, ki bo v pomoč še posebej v obdobju visoke inflacije. Na plenarnem zasedanju smo tako sprejeli stališče do predloga Evropske komisije o ustanovitvi sklada za socialno podnebje (SCF).

Sprejeto besedilo, ki predstavlja pogajalski mandat Evropskega parlamenta z državami članicami, poudarja, da bo sklad koristil gospodinjstvom, mikropodjetjem in uporabnikom prevoza, ki so ranljivi in jih še posebej v luči visoke inflacije lahko dodatno prizadene vpliv prehoda na podnebno nevtralnost.

Sklad bo dopolnjeval finančna sredstva držav članic v dveh smereh, in sicer z začasnimi ukrepi ter dolgotrajnimi strukturnimi naložbami. Pri začnih ukrepih gre za neposredno dohodkovno podporo kot je znižanje davkov in pristojbin za energijo, medtem ko gre pri strukturnih naložbah za prenove stavb z obnovljivo energijo in prehod z zasebnega na javni zeleni prevoz.

V Evropskem parlamentu smo zato v okviru omenjenega sklada za obdobje do leta 2027 potrdili 16,39 milijarde evrov sredstev, z možnostjo, da do leta 2032 ta znesek doseže skupno 72 milijard evrov glede na naslednja pogajanja o proračunu EU in prihodnjo vključitev zasebnih zgradb in cestnega prometa v sistem EU za trgovanje z emisijami (ETS).

V Bruslju smo se ob tem zavzeli tudi za to, da se je treba v EU posebej posvetiti izzivom v gorskih regijah, med katere spada tudi Slovenija, in na manj razvitih ter oddaljenih območjih. Pozvali smo tudi, naj se državam, ki ne spoštujejo načela pravne države, prepreči dostop do sklada SCF. Želimo namreč, da je sklad ustvarjen za zeleno prihodnost vseh prebivalcev EU in ne samo za elite, ki ne spoštujejo temeljnih vrednot EU.

Vabimo vas na

TRADICIONALNI ROKODELSKI DAN NA GRADU TUŠTANJ V NEDELJO, 4. SEPTEMBRA 2022, OD 10.00 DO 18.00.

Prikaz rokodelskih veščin in predstavitev rokodelskih izdelkov članic in članov Društva rokodelcev – Rokodelskega centra Moravče ter gostujočih rokodelk in rokodelcev.

Na gradu se nam bodo pridružila tudi druga društva Moravske doline, s katerimi bomo sooblikovali pester kulturni program. Za obiskovalce bodo organizirani vodeni ogledi gradu.

Seveda bomo kot vedno poskrbeli za bogat »rokolov« ter za odlično hrano in osvežilno pijačo.

Vabljeni!

Foto: Miha Mally

Občina Moravče

t: 01 72 47 140 / f: 01 72 31 035
 Ponedeljek: 8.00 - 10.30
 in 11.00 - 15.00
 Sreda: 8.00 - 12.00 in 13.00 - 17.00
 Petek: 8.00 - 10.30 in 11.00 - 13.00

Karitas

Tretji četrtek v mesecu: 17.45 - 18.45

Rdeči križ

g: 031 291 564
 Prvi ponedeljek v mesecu:
 17.00 - 19.00

Župnijski urad

t: 01 72 31 055
 Ponedeljek in petek: 9.00 - 10.00
 in 16.00 - 18.00

Pošta

t: 030 718 533
 Ponedeljek, sreda, petek:
 9.00 - 12.00 in 13.00 - 16.00
 Torek, četrtek: 9.00 - 11.00
 in 15.00 - 18.00
 Sobota: Zaprto

Policijska pisarna

Ponedeljek: 16.00 - 18.00
 Petek: 8.00 - 10.00
 Zadnje nedeljo v mesecu:
 8.00 - 10.00

Osnovna šola Jurija Vege

t: 01 72 31 003 in 01 72 31 210
www.osmoravce.si
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Vrtec

t: 01 72 31 227
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Podružnična osnovna šola Vrhpolje

t: 01 72 31 233
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 15.00

Zavod za gozdove

Revir Moravče, Vegova 7
 g: 041 454 293

Gasilska zveza Moravče

t: 01 72 31 234
 24-urna dežurna služba
 na telefonu 112

Knjižnica Daneta Zajca

t: 01 72 31 359
 Ponedeljek: ZAPRTO
 Torek: 13.00 - 19.00
 Sreda: 7.00 - 9.00 in 11.00 - 14.00
 Četrtek: 13.00 - 19.00
 Petek: ZAPRTO
 Sobota: 9.00 - 12.00

Ambulanta splošne medicine

t: 01 72 31 008
 Ponedeljek in sreda: 12.30 - 19.30
 (sprejem do 18.00)
 Torek, četrtek, petek: 7.00 - 14.00

Amb. za otroke in mladino

t: 01 72 32 943
 Ponedeljek in sreda: 13.00 - 20.00
 Torek: 7.00 - 14.00 (ambulanta),
 10.30 - 14.00 (posvetovalnica)
 Četrtek: 7.00 - 14.00 (ambulanta)
 8.30 - 11.00 (sis. pregledi),
 Petek: 7.00 - 14.00 (ambulanta)
 8.00 - 11.00 (ambulanta)

Diagnostični laboratorij

Ponedeljek in sreda: 12.30 - 19.00
 Torek, četrtek in petek: 7.00 - 13.30
 Odvzem za biokemične preiskave:
 8.00 - 10.00

Zobna ambulanta

t: 01 72 31 150
 Ponedeljek in sreda: 6.45 - 13.15
 Torek in četrtek: 12.45 - 19.15
 Petek: 6.45 - 12.45

Zobna ambulanta za otroke in mladino

t: 01 72 32 750
 Ponedeljek in sreda: 7.00 - 14.00
 Torek in četrtek: 13.00 - 19.00
 Petek: 7.00 - 13.30

Patronažna služba

t: 01 72 32 944
 Od ponedeljka do petka: 7.00 - 8.00

Lekarna

t: 01 77 70 245
 Ponedeljek: 12.00 - 19.00
 Torek, četrtek, petek: 7.30 - 14.00
 Sreda: 13.00 - 19.00
 Prva sobota v mesecu: 8.00 - 12.00

Kmetijska svetovalna služba KGZS - Zavod LJ, Izpostava KSS Domžale

Šaranovičeva cesta 21a, Vir
 t: 01 724 18 45 ali 01 724 48 55
 Uradne ure: ponedeljek in sreda
 od 8. do 11. ure oz. po dogovoru

Slovenski okoljski javni sklad, mreža ENSVET

Brezplačno energetske svetovanje
gasper.stegnar@ensvet.si
 (po predhodnem dogovoru)

Dežurna številka za javljanje okvar na javnem vodovodnem in kanalizacijskem omrežju

01 729 54 30

Sklepanje avtomobilskih zavarovanj

 Urša Rems Brodar
 www.nissan-krulc.si
 ursa.rems@nissan-krulc.si
 031-362-397

Nudimo tudi

Cenitve kasko škod in karoserijska popravila
 vse znamke vozil / traktorjev / delovnih strojev

Branimirju Mikulašu v slovo

Branimir Mikulaš se je rodil v Ljubljani 9. septembra 1959 mami Slavki iz Prlekije in očetu Juliusu iz hrvaškega Zagorja. Po uspešno zaključeni srednji gradbeni šoli se je vpisal na Fakulteto za družbene vede.

Prva zaposlitev je bila na RTV Ljubljana, kjer je leta 1986 opravil pripravništvo kot novinar. Štiri leta kasneje je opravil še eno pripravništvo, in sicer na turistični agenciji Globtour, kjer je s prvim turističnim vodenjem po Toskani začel uspešno kariero turističnega vodnika.

Leta 1992 je bil soustanovitelj turistične agencije Apolon, ki je uspešno poslovala do leta 2007. Bil je direktor, organizator potovanj, vodnik in mentor mladim vodnikom, vodil pa je tudi za druge znane turistične agencije po državi.

Leta 2013 je skupaj s partnerko Eriko ustanovil novo turistično agencijo, ki je uspešno delovala do začetka krize zaradi novega koronavirusa. Takrat sta z županom Občine Moravče dr. Milanom Balažicem začela plodno sodelovati na področju razvoja turizma v Moravški dolini. Tudi te naloge se je lotil zelo vneto in z veseljem. Dejavno se je lotil projekta Vegova pot v šolo, povezave turističnih in tematskih lokalnih poti v občini, veselil se je razvoja Jakobove poti po Moravški dolini in številnih drugih izzivov.

Branimir je bil človek, ki je imel rad vse ljudi in zanje se je tudi ob vsaki priložnosti žrtvoval. Rad je bil v veseli družbi, predvsem pa je rad širil svoje bogato znanje. Večina tistih, ki so bili deležni njegovega vodenja, so poudarili, da je Branimir živa enciklopedija. Svoje znanje je podajal na simpatičen, novinarski način, v njegovem glasu pa je bilo čutiti tako naklonjenost do ljudi, ki jim je predaval, kot tudi ljubezen do snovi, o kateri je širil znanje. V mladosti se je veliko ukvarjal s taborniki in jim predajal svoje bogato znanje. Nasploh je imel rad mlade, vedoželjne dijake in študente, ki so ga kasneje pogosto ustavljali na cesti in obujali spomine na prelepa potovanja, ki jih je zanje organiziral in vodil.

V prostem času je Branimir izjemno rad zahajal v lepe slovenske planine, izkoristil je vsako priložnost in družbo za obisk gora.

V zadnjem času je vodil za agencijo Oskar, pripravljal pa se je tudi na izlete v svoji agenciji, ki pa jih ni dočakal, saj so se pričeli šele junija.

Zadnji izlet, ki ga je vodil, je bil po Angliji. Dva dni po prihodu domov je najverjetneje utrujen zaspal za volanom, sredi dneva, tik pred domom. Kot bi slutil, je bil njegov zadnji razgovor po telefonu s prijateljem, gospodom župnikom Kancijanom Čižmanom.

Od Branimirja Mikulaša so se sorodniki in prijatelji poslovili 3. avgusta popoldan na pokopališču Ljubljana-Črnuče. Ob tej priložnosti je njegova partnerka Erika Kljun Roškar prebrala pretresljiv govor, v katerem je ob koncu povedala: »Branimir je bil najboljši človek, kar jih poznam, je stavek večine njegovih pravih prijateljev. Bil je človek, ki ni poznal zavisti, ne hudobije, o ljudeh je govoril samo dobro, ljudi je ljubil, saj je bil tudi sam že iz otroštva ljubljen. Če bi vam Branimir lahko še kaj povedal, bi rekel: Rad vas imam! Vse! Svojim bližnjim bi povedal: Vidimo se nad zvezdami, dotlej pa bom vaš angel varuh in bom ljubeče pazil na vas!«

Uredništvo

Zahvaljujemo se Eriki Kljun za pomoč pri sestavi besedila.

Zahvala gasilcem in dobrim ljudem

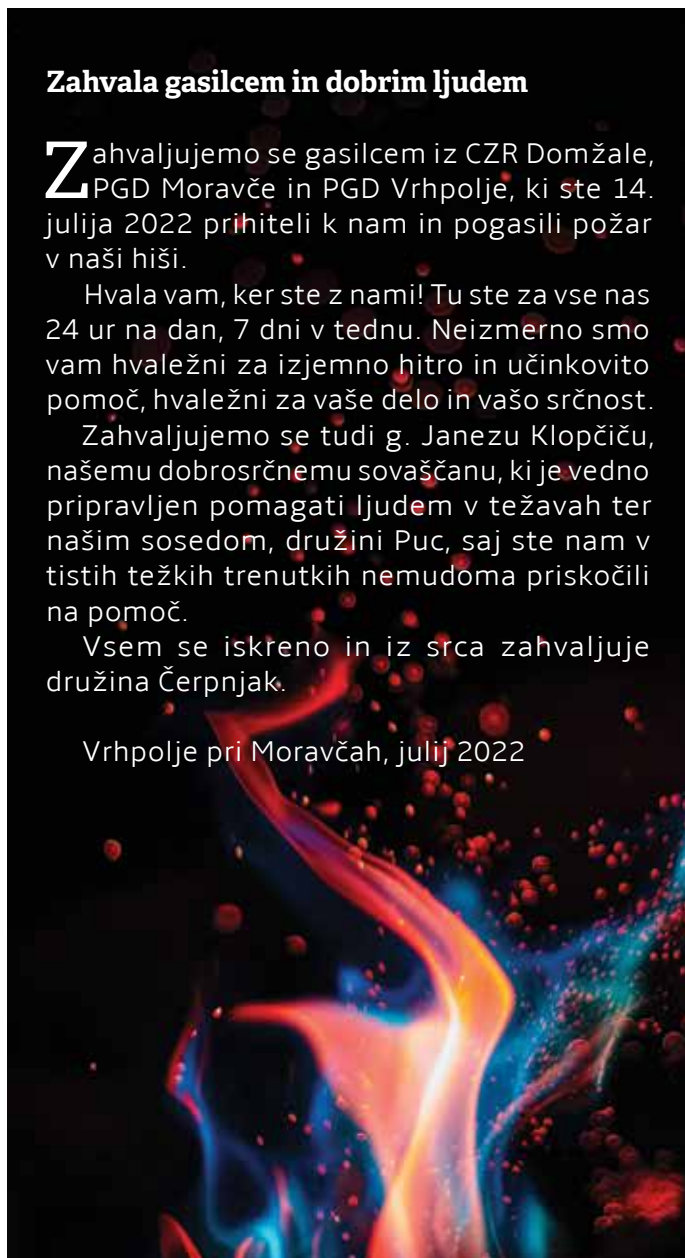
Zahvaljujemo se gasilcem iz CZR Domžale, PGD Moravče in PGD Vrhpolje, ki ste 14. julija 2022 prihiteli k nam in pogasili požar v naši hiši.

Hvala vam, ker ste z nami! Tu ste za vse nas 24 ur na dan, 7 dni v tednu. Neizmerno smo vam hvaležni za izjemno hitro in učinkovito pomoč, hvaležni za vaše delo in vašo srčnost.

Zahvaljujemo se tudi g. Janezu Klopčiču, našemu dobrosrčnemu sovaščanu, ki je vedno pripravljen pomagati ljudem v težavah ter našim sosedom, družini Puc, saj ste nam v tistih težkih trenutkih nemudoma priskočili na pomoč.

Vsem se iskreno in iz srca zahvaljuje družina Čerpnjak.

Vrhpolje pri Moravčah, julij 2022

*Ne jočite ob mojem grobu,
nisem tukaj in ne spim.
Tisoče vetrov sem,
diamantni lesk na snegu,
sončni žarek na zlatem klasu ...
Ko prebudite se v tišini jutra,
sem zamah ptic prepevajočih.*

Zahvala

Svojo življenjsko pot je v 71. letu starosti sklenil naš dragi partner, oče, brat in stric

Izidor Mrčun,

PO DOMAČE KOŽELOV DORE S SPODNJE DOBRAVE.

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, pevcem Mešanega pevskega zbora Moravče in Strelskemu društvu Moravče za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, mašne darove, darove za cerkev ter spremstvo na njegovi poti k večnemu počitku. Najlepša hvala župniku Kancijanu Čižmanu za lepo opravljen pogrebni obred, Ivici Zupančič in Janji Marolt za ganljiva poslovilna govora, pogrebni službi Vrbančič za organizacijo pogreba ter iskrena hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste nam v teh težkih trenutkih pomagali in stali ob strani.

Vsi njegovi

*20 let že mirno spiš,
A v srcih naših še živiš.
Zapustila mnogo lepih si sledi,
Da po njih šli bi tudi mi.*

V spomin

16. avgusta je minilo 20. leto, odkar se je poslovila naša draga mami

Štefka Vettoraz.

Hvala vsem, ki se je spominjate in stojite ob njenem grobu.

Hčerka Amalija z družino

*Tako tiho, skromno si živela,
tako tudi življenje si imela,
zdaj rešena si bolezní.
Za tabo ostal bo lep a boleč spomin.*

Zahvala

V 79. letu starosti nas je zapustila naša mama, žena, babica in sestra

Mihaela Grilj

IZ SPODNJEGA PREKRA.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja in za darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se gospodu župniku Kancijanu Čižmanu za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za ganljivo petje, posebna zahvala pa tudi Heleni Šuštar za poslovilni govor.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Vsi njeni

*Mami, babi ni umrla,
samo očke je zaprla.*

V spomin

23. julija je minilo 20 let, odkar se je poslovila od nas

Ana Kveder,

PO DOMAČE MIHOVA ANČKA.

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, prižigate sveče in jo ohranjate v spominu.

Vsi njeni

*Smrt ne more nas ločiti,
le za hip nas loči čas.
Kar lepo je, nikdar ne mine,
ker v srcu pusti lepe nam spomine.*

V spomin

2. avgusta je minilo dvajset let, odkar odšel si tja, kjer ni solza in ne gorja

Filip Mihelčič

IZ MORAVČ
(25. 4. 1940–2. 8. 2002).

Hvala vsem, ki se z lepo mislijo ustavite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

*Naj bo spokojen, sladek spanec tvoj,
prinese blaženega miru,
v srcih nosimo te s seboj,
spominjamo se dni,
ko z nami bil si ti.*

V spomin

17. avgusta je minilo 5 let odkar nas je zapustil naš dragi

Stanislav Stegnar,

PO DOMAČE LONCARJEV STANE IZ ZG. KOSEZ.

Hvala vsem ki stojite ob njegovem grobu, prižigate sveče in ga ohranjate v lepem spominu.

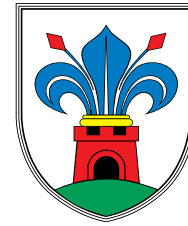
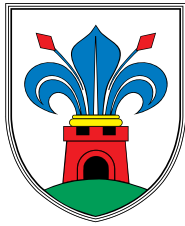
Vsi njegovi

Spoštovani bralci Novic iz Moravske doline,

prosimo vas, da **besedila** zahval in v spomin pošiljate v elektronski obliki na naslov **moravske.novice@moravce.si**, če je to le mogoče. Ker vemo, da to vedno ni možno, nam tudi v prihodnje ne bo težko pretipkati na roke napisana besedila. Glede fotografije je najbolje, da jo prinesete ali pošljete po pošti na naslov Občina Moravče, Vegova 9, 1251 Moravče. Le tako lahko zagotovimo najboljšo kakovost objavljene fotografije. Obenem vas prosimo, da vedno napišete:

- **svoje kontakte (e-naslov ali telefonsko številko),**
- **in seveda naslov, na katerega bomo fotografijo vrnilo.**

Hvala za razumevanje.
Uredništvo Novic iz Moravske doline

Oglaševanje v Novicah iz Moravške doline za izvedbo rednih volitev v občinske svete in rednih volitev županov 20. novembra 2022

Skladno z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 - ZPoIS-D, 11/11, 28/11-odl. US in 98/13) se zainteresiranim v času posamične volilne kampanje omogoči ena brezplačna objava v velikosti $\frac{1}{4}$ (ene četrte) časopisne strani v pokončni obliki (širina 91 mm x višina 131 mm) v novembrski številki Novic iz Moravške doline z izidom 15. novembra 2022.

Vsakemu oglaševalcu je omogočeno tudi dodatno oglaševanje, ki se zaračuna po ceniku oglasnega prostora v Novicah iz Moravške doline.

Vsa plačana obvestila in propagandna sporočila bodo v časopisu posebej označena po zakonu o volilni in referendumski kampanji z obvezno navedbo naročnika.

Na podlagi 50. člena Zakona o medijih je za resničnost in točnost navedb oz. podatkov v oglasu odgovoren naročnik.

Vsi oglasi morajo biti oblikovani in oddani v elektronski obliki na naslov moravske.novice@moravce.si najkasneje do 21. oktobra 2022. Oglasi bodo objavljeni v enakem vrstnem redu, kot bodo prispeli po elektronski pošti.

mag. Tatjana Čop,
odgovorna urednica

Oglaševanje v Novicah iz Moravške doline za izvedbo volitev predsednika Republike Slovenije 23. oktobra 2022

Skladno z Zakonom o volilni in referendumski kampanji (Uradni list RS, št. 41/07, 103/07 - ZPoIS-D, 11/11, 28/11-odl. US in 98/13) se zainteresiranim v času volilne kampanje volitev predsednika republike omogoči ena brezplačna objava v velikosti $\frac{1}{4}$ (ene četrte) časopisne strani v pokončni obliki (širina 91 mm x višina 131 mm) v septembrski številki Novic iz Moravške doline, ki izide 22. septembra 2022.

Vsakemu oglaševalcu je omogočeno tudi dodatno oglaševanje, ki se zaračuna po ceniku oglasnega prostora v Novicah iz Moravške doline.

Vsa plačana obvestila in propagandna sporočila bodo v časopisu posebej označena po zakonu o volilni in referendumski kampanji z obvezno navedbo naročnika. Na podlagi 50. člena Zakona o medijih je za resničnost in točnost navedb oz. podatkov v oglasu odgovoren naročnik.

Vsi oglasi morajo biti oblikovani na zgornjo velikost in oddani v elektronski obliki na naslov moravske.novice@moravce.si najkasneje do 1. septembra 2022. Oglasi bodo objavljeni v enakem vrstnem redu, kot bodo prispeli po elektronski pošti.

mag. Tatjana Čop,
odgovorna urednica

Nagradna križanka

Bralcem se opravičujemo, ker v avgustovski številki Novic iz Moravške doline zaradi objektivnih razlogov ni nagradne križanke. Za razumevanje se zahvaljujemo.

Geslo križanke, objavljene v peti letošnji številki Novic iz Moravške doline, je bilo **SIR SEDVAR**. Izžrebana pošiljateljica pravega gesla je gospa Olga R. iz Kresnic, ki bo od sponzorja križanke prejela nagrado. Gospa Olga naj stopi v stik s sponzorjem po elektronski pošti

sirarstvo.pirnat@gmail.com ali pokliče na telefon **041 719 699**.

MIZARSTVO AVBELJ

IZDELAVA POHIŠTVA PO NAROČILU

www.mizarstvo-avbelj.si

info@mizarstvo-avbelj.si

Stegne 1, 1251 Moravče

GSM: 041 641 446

Prí Jurku

GOSTILNA IN PICERIJA

**DOSTAVA
HRANE
NA DOM**

tel.: 01 723 28 83

gsm: 040 144 783

Trg Svobode 15, 1251 Moravče

<https://www.facebook.com/PicerijapriJurku>

BORIS KOPITAR
SVETUJE

**PREVERITE SLUH IN
POSKRBITI ZANJ**

OBIŠČITE AUDIOBM
AUDIOBM.SI SLUŠNI CENTRI

BARVE LAKI PIRC

**NOVA
TRGOVINA
ZA DOM**

Sončna ulica 1a, Domžale - Vir

NASPROTI TRGOVINE HOFER

051 647 602

ODPRTO ŽE OD 6. URE

BARVE, AVTOLAKI, ČISTILA ...

3M

TEKNOS

ALCEA C.A.R.F.I.T

- brezplačna kontrola vida
- korekcijska očala
- sončna očala
- športna očala
- kontaktne leče

OK
optika
KRHLIKAR

Očesna optika Krhlikar

Trg svobode 2, 1251 Moravče

T: 01 723 28 22, M: 040 709 232

optika.krhlikar.pe@gmail.com

www.optika-krhlikar.si

Renault care service
živelj avtomobili za vse življenje

Ugodnosti za lastnike Renault vozil iz občine Moravče

25% popust na originalno motorno olje

10% popust na servis in ostale storitve*

Renault priporoča

avtohiša KRULC www.avtohiša-krulc.si
☎ 01 72-31-200

*Zgoraj navedeni popusti veljajo za vse lastnike vozil Renault, ki imajo stalno ali začasno prebivališče v občini Moravče. *popust ne velja na kľube, kartice vžiga, drobni material ter ekološko takso. Popust ni časovno omejen in velja do preklica.

Novi Nissan Qashqai Acenta

Že od 27.810 €*
5 let jarnstva*
Zavarovanje za 199 €*

LED sprednje in zadnje luči | Kamera in parkirni senzorji zadaj | Asistenčni sistemi za varno vožnjo

KRULC
ZE 30 LET POBILAŠČENE SERVISER
VOZIL NISSAN

KRULC d.o.o.
Cesta heroja Vasje 5, 1251 Moravče
Delovni čas 08-18, sobota 08-12
Tel: (01) 72 31 200 www.nissan-krulc.si

Kombinirana poraba goriva: 7,35-6,25 l/100 km. Emisije CO₂: 166-141 g/km. Emisijska stopnja Euro6D Full. Emisije NOx: 0,0167-0,0237 g/km. Emisije trdnih delcev: 0,00008-0,00035 g/km. Št. delcev (kl0³): 0,17-0,55. Ogjikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije iz prometa onesnažujejo zrak in tako pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

*Ponudba velja za Nissan QASHQAI 1.3 DIG-T 140 Acenta s kovrako beno iz zaloge preko financiranja Nissan Financial Services. Oziroma avtomobila preko financiranja prignete. Tuči obvezni in ovrhno kasto zavarovanje za 799 € v prvem letu in brezplačno 5-letno podaljšano jamstvo, ki obsega 3 letov in 100.000 km garancije ter podaljšano jamstvo za 4. 5. letov, 160.000 km, kar koli se zgodi prej, po programu vsa nova pridržanja in pravico do napaki. Avto velja do 30. 6. 2022 oz. do razprodaje zalog. Nissan si pridržuje pravico, da pričakovano zalogo avto ali jo podaljša. Slike so simbolične. Vse prodajne cene (WPCT) + prispevke in ostale neobvezne pristojbine cene vključujejo 22% DDV in 0,6% Cobižene prispevke krompirjeve opreme ali akcije lahko povzročijo odstopanja pri obračunu končne cene. Podrobne informacije o cenah dobite pri poslaščeni trgovski pridržano sli pravico do spremembe v izvedbah modelov, oprebi, spremeni tehničnih podatkih in cenah.

PEPLAST

Brizganje plastičnih mas - PVC ograje - Rolete - Žaluzije - Tende - Komarniki - Garažna vrata

ALU in PVC okna-vrata KRPAN ŽALUZIJE

PEPLAST d.o.o.
Šlandrova cesta 9a,
1251, Moravče, Slovenija
TEL: 01/7232-868
GSM: 041/753-617
info@peplast.si

www.peplast.si

Avtohiša Vesel
Martin Vesel s.p.

SERVIS
Češnjice 16b
1251 Moravče

- Priprava vozil za tehnični pregled
- Servisne storitve za vozila vseh znamk
- Brezplačno nadomestno vozilo
- Kleparska dela
- Delovni čas pon - pet od 8h - 18h

www.avtohiša-vesel.si

TV - INTERNET

Slovenski in tuji TV programi z Limbarske gore in Krvavca - Kržišča. Brezžično do objekta!

ZANESLJIVO IN UGODNO!

- TV OD 16€, INTERNET od 13€, MOBILNI TELEFON od 5€/mesec
- Najboljši športni, filmski, otroški in dokumentarni programi s podnapisi
- INTERNET in IPTV signal tudi s kamniškega gradu, Krma, Ambroža, Velike Planine, Zgornje Javoršice, Kališča, Rožična, Zasavske Svete gore, Peč, Črničva, Slivne, Sv. Miklavža

☎ 040 997 007
www.zvezdatv.si www.gorosan.com

ZANESLJIV SERVIS LCD TV

VRATA JERMAN
PRODAJA IN MONTAŽA

MARKO JERMAN s.p.
gsm.: 041 387 111
e-mail: mare.jerman@gmail.com
www.montaza-jerman.net

izmere • svetovanje • prodaja • montaža • servis